

Gemeente Assen

PlanMER

stadsrandzone Assen

Structuurplan

Ontwerp
mei 2008

ARCADIS

Infrastructuur, milieu, gebouwen

PLAN-MER STADSRAND ASSEN
STRUCTUURPLAN

GEMEENTE ASSEN

ONTWERP DEFINITIEF

18 april 2008

B02023/CE8/019/000010

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	13
1.1 Voorgenomen activiteit	13
1.1.1 Achtergrond	13
1.1.2 Voornemen: Structuurplan met uitbreidingslocaties	13
1.2 De milieueffectrapportage	14
1.2.1 Doel van deze milieueffectrapportage	14
1.2.2 Plan-m.e.r.-plicht	14
1.2.3 M.e.r.-procedure	14
1.2.4 Richtlijnen	16
1.3 Leeswijzer	17
2 Vraag naar en doelstelling van uitbreidingslocaties	19
2.1 Inleiding	19
2.2 Uitgangspunten	19
2.3 Doelstelling	20
2.3.1 Woningen	20
2.3.2 Werklocaties	21
2.4 Plangebied	24
2.4.1 Kenschets plangebied	26
2.5 Inkadering zoekgebieden	27
3 Milieueffecten locatiealternatieven	31
3.1 Inleiding	31
3.1.1 Landschap	32
3.1.2 (Eco)Hydrologie	34
3.1.3 Ecologie	38
3.1.4 Mobiliteit	43
3.1.5 Geluid en luchtkwaliteit	51
3.1.6 Voorzieningen	52
3.2 Overzicht effectbeoordeling	54
3.3 Afweging locatiekeuze op basis van milieuaspecten	54
3.3.1 Volgorde ontwikkeling locaties tot 2020	56
4 Beleid en leemten in kennis	59
4.1 Algemeen	59
4.2 Leemten in kennis en evaluatie	63
4.2.1 Leemten in kennis	63
4.2.2 Evaluatie	64
Bijlage 1 Verklarende woordenlijst	65

Bijlage 2	Referenties	67
Bijlage 3	Kaarten	69

Samenvatting

<p>UITGANGSPUNT Korte- en Langetermijnvisies voor stadsuitbreiding Assen met mogelijke uitbreidingslocaties</p>	<p>VOORGENOMEN ACTIVITEIT</p> <p>De stadsrand van Assen staat onder druk. De groeiende vraag naar ruimte voor wonen, werken, toerisme en recreëren en de daarmee gepaard gaande noodzakelijke infrastructuur zal ook de komende jaren voor een deel in dit gebied moeten worden opgevangen. Aan de hand van een planproces waarbij o.a. het milieu als basis heeft gediend, zijn de Lange- en Kortetermijnvisies voor de stadsuitbreiding van Assen samengesteld (voor resp. 2020 en 2030). Aan de hand van een analyse van ruimte is het mogelijk te ontwikkelen gebied bepaald. Hierbij zijn 5 mogelijke locaties aangeduid voor stadsuitbreiding: Messchenveld II, Assen-Zuid, Kloosterveen III, Zeijerveld en Rhee/Ubbena.</p>
<p>STRUCTUURPLAN Kaderstellend plan voor toekomstige uitbreidingslocaties</p>	<p>Om de toekomstige ontwikkelingen van de stadsrand van de gemeente op een zorgvuldige wijze te kunnen sturen heeft de gemeente Assen een Structuurplan opgesteld. Het Structuurplan geeft richting aan het opvangen van toekomstige ruimteclaims aan de noord-, west- en zuidkant van de stad zonder dat de bijzondere natuur-, cultuur- en landschappelijke waarden van het gebied worden aangetast.</p>
	<p>WAAROM DIT PLANMER?</p> <p>Doel van de milieueffectrapportage (m.e.r.) is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De activiteiten zijn het realiseren van woon- en werklocaties in de stadsrand van Assen.</p>
	<p>Deze ontwikkelingen, realisatie van woon- en werklocaties, betreffen mogelijk toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Het Structuurplan vormt daardoor een kader voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten en is daardoor plan-m.e.r.-plichtig.</p>
	<p>De locaties die in het Structuurplan worden in een later stadium uitwerkt tot concrete inrichtingsalternatieven. Deze inrichtingsalternatieven leiden uiteindelijk tot vaststelling in een bestemmingsplan. Wanneer de omvang van de activiteiten m.e.r.-plichtig zijn zal daarvoor een besluit-m.e.r.-procedure worden doorlopen.</p>
	<p>ONDERBOUWING VAN HET INITIATIEF</p> <p>Als beleidsmatige basis voor de ontwikkeling stadsrand Assen gelden vooral de Nota Ruimte en de Regiovisie Groningen Assen 2030 als belangrijke sturend beleid. Daarin is de behoefte van het initiatief onderzocht en onderbouwd, en een opgave opgenomen voor het stedelijk gebied van Assen die verdere concretisering behoeft in een structuurplan. Belangrijke onderdelen uit de Regiovisie zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> § Versterken van de regionale positie van Assen als sterke stad naast Groningen; § Verdere concentratie van wonen, werken en voorzieningen; § Ontwikkelen van de westelijke stadsrandzone. Hierbij ligt de nadruk op de volgende gebieden en aspecten: <ul style="list-style-type: none"> - Woonwijk Kloosterveen; - Bedrijventerrein Assen Noord; - Bedrijventerrein Assen-zuid; - Het vaststellen van nieuwe woonlocaties (op termijn);

- Versterken van het landschap in de westelijke stadsrandzone en versterken van natuurlijke en cultuurhistorische waarden en verbindingzones;
  - Voorsorteren door landschapsbouw op stadsuitleglocaties.
- § Verbeteren van de aansluiting A28 – N33 en verdubbeling van de N33;
- § Maatregelen ter voorkoming van nieuwe vervoersstromen over de oude rijksweg naar Vries;
- § Realiseren van hoogwaardige openbaar vervoerslijnen en verbetering van de kwaliteit van het overig openbaar vervoer en van fietsverbindingen.

De benodigde extra capaciteit in de periode 2007 tot 2020 is in het kader van de regiovisie geraamd op ca. 6800 woningen. Dit is de netto opname capaciteit. De resterende capaciteit in Kloosterveen I, II en Kloosterveste bedroeg in 2007 2720 woningen. Dit betekent dat er ruimte gevonden moet worden voor ca. 4080 woningen in de bestaande stad (inbreiding) en buiten het bebouwde gebied (uitleg) samen. Voor woningbouw is de behoefte weergegeven in tabel S.1.

Tabel S1

Behoefte aan woningbouw in de stadsrand Assen

woningbouw	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	tot 2020
bestaande stad	44	185	248	348	350	350	150	150
uitleg	323	392	349	353	370	370	310	310
Totaal	367	577	597	701	720	720	460	460

Gezien het grote belang in regiovisieverband om met name de woningbouw in Assen en Groningen veilig te stellen wordt het noodzakelijk geacht op de lange termijn in een doorkijk tot 2030 de voor die periode geraamde capaciteit van ca 2200 woningen in de uitleg nu reeds te betrekken bij de locatiekeuzes.

De behoefte aan extra bedrijventerrein tot 2030 is in tabel S2 gegeven.

Tabel S2

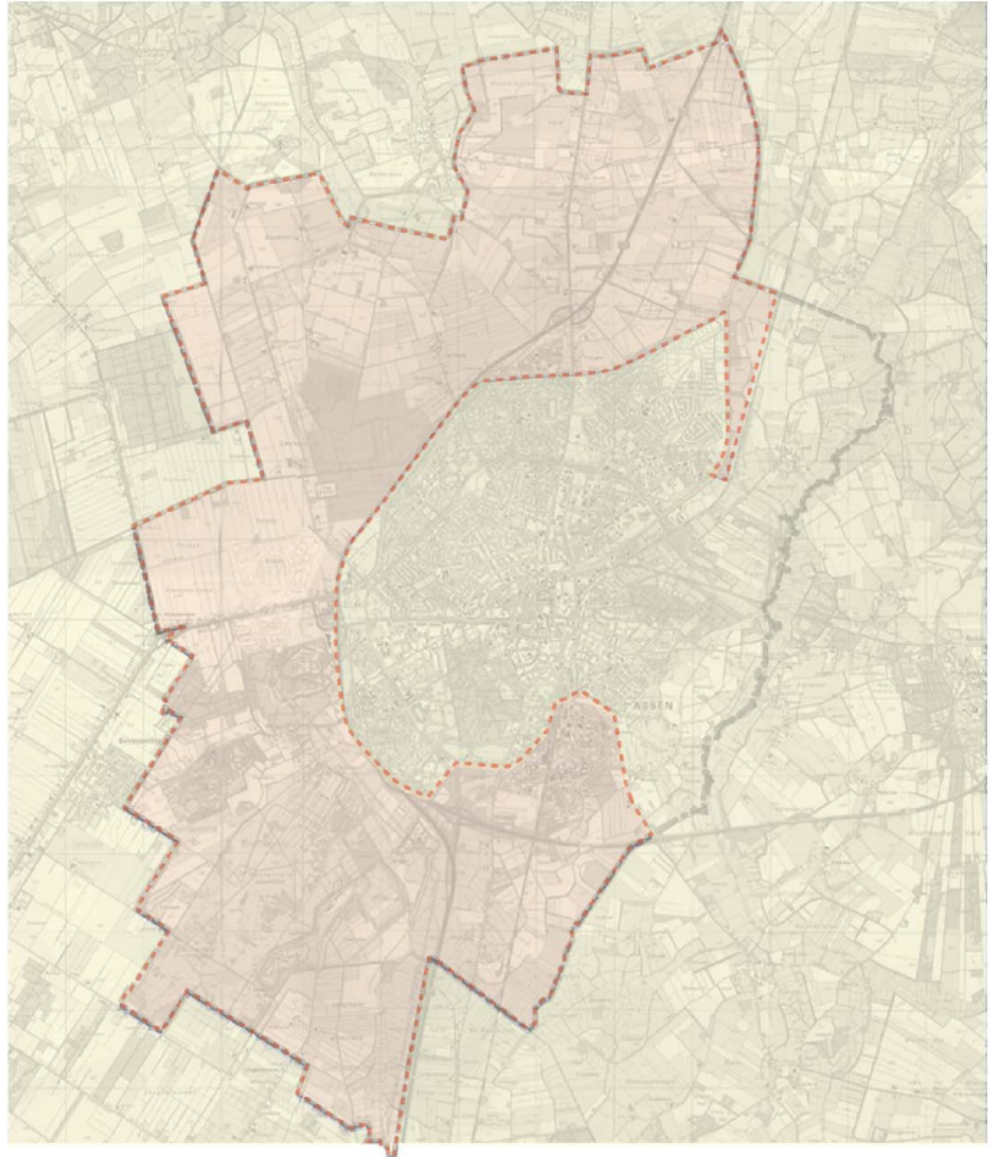
Behoefte en beschikbaarheid bedrijventerrein in Assen

Behoefte en beschikbaarheid bedrijventerrein	Oppervlak
<i>Vraag 2007-2020</i>	<i>ca 85 ha netto</i>
<i>Vraag 2020-2030</i>	<i>ca 50 ha netto</i>
<i>Compensatie transformatie 2007-2030</i>	<i>ca 65 ha netto</i>
Totale behoefte	ca 200 ha netto
<i>Mogelijkheden revitalisering stadsbedrijvenpark 2007-2030</i>	<i>ca 20 ha</i>
<i>Beschikbaar bedrijventerrein begin 2008</i>	<i>ca 40 ha netto</i>
Totaal beschikbaar	ca 60 ha netto
Totaal benodigd in de stadsrandzone tot 2030	ca 140 ha netto

PLANGEBIED

Afbeelding S1

Plangebied voor de ontwikkeling van woon- en werkvoorzieningen in de stadsrand Assen

SELECTIE POTENTIËLE UITBREIDINGSLOCATIES

Om de zoekruimte voor stedelijke ontwikkelingen steeds verder in te kunnen kaderen zijn de volgende stappen gezet:

§ Inventarisatie: het opstellen van de Groene Mal en zoekgebieden

- Bepalen plangebied.
- De inventarisatie volgens de lagenbenadering. In de inventarisatie zijn de volgende lagen onderscheiden: de ondergrond, bodem en water, cultuurhistorie, landschap en ecologie, verkeer en vervoer, milieu en emotie.
- De ontwikkeling van een Groene Mal en zoekruimtekaart, waarbij de zoekruimte buiten de Groene Mal is gelegen.
- Het opstellen van een randvoorwaardenstellende en waterkansenkaart. In de randvoorwaardenstellende kaart zijn de gegevens uit de inventarisatie weergegeven die eisen stellen aan nieuwe ontwikkelingen in de zoekruimte. De waterhuishouding van het gebied vormt een belangrijke randvoorwaarde voor mogelijke ontwikkelingen

Kenmerkend voor het doorlopen planproces is dat er een steeds verdere inkadering van de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkelingen heeft plaatsgevonden. Dit is gebeurd aan de hand van de volgende stappen:

- § Stap 1: Inkadering binnen de gemeentegrens;
- § Stap 2: Drentse Aa gebied vrij van grootschalige ontwikkeling;
- § Stap 3: Inkadering buiten bestaand bebouwd gebied;
- § Stap 4: Groene mal vrij van grootschalige ontwikkeling;
- § Stap 5: Inkadering door Langetermijnvisie: zone van 2 km vanaf bestaande stad.

De resultaten uit de hierboven beschreven stappen hebben geleid tot zes prioritaire ontwikkelingslocaties voor de Kortetermijnvisie Assen 2020, allemaal gelegen in de westelijke stadsrandzone in de gemeente Assen, binnen 2 km vanaf de bestaande stad en buiten de Groene mal. De vijf mogelijk te bebouwen locaties zijn:

1. Messchenveld II;
2. Rhee/Ubbena;
3. Zeijerveld;
4. Kloosterveen III Noord en West;
5. Kloosterveen III Zuid.
6. Assen-Zuid.

Door de lagenbenadering, Groene Mal, randvoorwaardenstellende kaart en waterkansenkaart zijn er ‘witte vlekken’ ontstaan die mogelijkheden bieden om aan de opgave voor de stadsrandzone te voldoen. Per locatie is een natuurscan uitgevoerd, waarin is nagegaan of er beschermde soorten voorkomen en wat de mogelijke consequenties van uitbreiding zouden kunnen zijn. In de rapportage ‘Natuurscan’ is de uitgebreide informatie terug te vinden. Meerdere gebieden kunnen, voor een belangrijk deel en afhankelijk van de inrichting, voldoen aan de kwantitatieve eisen. Daarnaast is voor een verdere locatiekeuze gekeken welke gebieden het best voldoen aan de kwalitatieve opgave. Dit is gedaan aan de hand van 6 aspecten, te weten:

1. Landschap;
2. (Eco)hydrologie;
3. Ecologie;
4. Mobiliteit;
5. Geluid en lucht.
6. Voorzieningen

Per aspect is een aantal criteria geformuleerd. In het MER is per criterium een effectbeschrijving en –beoordeling voor de zes locaties opgevoerd. In tabel S3 is het overzicht van de effectbeoordeling voor de locaties gegeven. Daarna volgt de samenvatting van de effectbeschrijving.

Tabel S3

Overzicht effectbeoordeling

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

		MII	R/U	Z	KIII		A-Z
					ZU	N-W	
Landschap	Compacte ontwikkeling	+	+	+	+	+	+
	Visuele impact	+	-	-	+	+	-
(Eco)hydrologie	Geschiktheid voor bebouwing	+	0	-	+	-	0
	Ecohydrologische relaties	+	0	0	0	0	0
Ecologie	Aantasting biotopen: verstoring en versnippering	0/-	-	-	0/-	-	0/-
Mobiliteit	Modal split (op wijkniveau)	0	-	-	0	0	0
	Verkeersveiligheid	0	0	0	0	0	n.v.t
	Aantakken op/versterken huidige infrastructuur	+	-	--	+	+	0**
	Bereikbaarheid openbaar vervoer	+*	0	-	+	+	+*
	Bereikbaarheid centrum per fiets	+	0	0	+	+	+
	Bereikbaarheid dagelijkse voorzieningen	+	-	-	++	++	n.v.t
Geluidshinder	Geschiktheid voor wonen	+(o)*	+(w)*	+(w)*	+	+	-
	Geschiktheid voor werken	+(w)*	+(o)*	+(o)*	0	0	++
	Luchtkwaliteit	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	Aansluiting op bestaand voorzieningen niveau	0	-	-	++	++	-
++ = sterk positief effect + = positief effect 0 = neutraal effect - = negatief effect -- = sterk negatief effect		* w= westelijke en o=oostelijke deel van de locatie					

Landschap

De locatie Messchenveld II ligt op een locatie die reeds bestemd is voor verstedelijking. Door de aanpassing ten opzichte van de referentiesituatie van werken naar wonen, scoort de locatie positief voor beide criteria (+). De mogelijkheid voor compacte ontwikkeling in Rhee/Ubbena is positief beoordeeld (+), maar ontwikkeling heeft een negatieve visuele impact op de openheid van het gebied (-). Voor Zeyerveld geldt dezelfde beoordeling. Kloosterveen III Zuid Kloosterveen III Noord en West bieden voldoende mogelijkheden voor compact bouwen, en kunnen daarnaast goed aangepast worden op de in ontwikkeling zijnde locatie Kloosterveen II. Daarmee is de beoordeling positief (+). Ook voor Assen-Zuid geldt dat compact bouwen goed mogelijk is (+). De visuele impact is negatief beoordeeld doordat de locatie niet geheel aansluit op verstedelijkt gebied (-) en grenst aan het Drentsche Aa gebied. De negatieve effecten op het omliggende landschap kunnen worden gemitigeerd.

(Eco)hydrologie

locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Zuid zijn zonder extra maatregelen geschikt voor bebouwing (+). Voor Rhee/Ubbena en Assen-Zuid geldt dat het grootste deel van de locatie wel geschikt is, maar voor een gedeelte aanvullende maatregelen in de vorm van ophoging of drainage benodigd zijn (score 0). Zeyerveld kent hoge grondwaterstanden en drassige delen, waardoor de geschiktheid niet op de hele locatie geschikt is (-). Ook Kloosterveen III Noord en West zijn niet direct geschikt voor bebouwing (-). Zowel Zeyerveld als Kloosterveen II Noord en West zijn weliswaar geschikt te maken, echter het totale maatregelen pakket is daarbij aanzienlijk.

De locaties Messchenveld II, veroorzaakt een positief effect ten aanzien van de ecologische relaties met de omgeving. Alle overige locaties veroorzaken een verwaarloosbaar effect ten aanzien van de ecohydrologische relaties. Deze effecten zijn dan ook beoordeeld als neutraal (0).

Natuur

In geen van de gebieden is sprake van beschermd natuurgebied. In alle gebieden kunnen effecten optreden op de aanwezige natuurwaarden. Door een goede inpassingen het handhaven van de elementen waar de natuurwaarden zich concentreren, blijven de effecten beperkt. De locaties Messchenveld II, Kloosterveen III Zuid en Assen-Zuid scoren daarom 0/- . De locaties Rhee/Ubbena, Zeijerveld en Kloosterveen III Noord en West scoren (-).

Mobiliteit

Alle locaties, met uitzondering van het Zeijerveld en Rhee/Ubbena scoren positief op de mogelijkheid voor openbaar vervoer en langzaam verkeer richting het centrum (+). De locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Noord en West en Kloosterveen III Zuid scoren daarnaast ook positief op auto-ontsluiting (aantakken op huidige infrastructuur). De locaties zijn goed te ontsluiten en veroorzaken geen problemen in omliggende wijken. Rhee/Ubbena scoort negatief voor auto-ontsluiting (-), Assen-Zuid scoort hierop neutraal (0). Bij ontwikkeling van Rhee/Ubbena wordt de weg Assen-Vries overbelast. Voor Assen-zuid geldt wel dat de bestaande infrastructuur niet volstaat voor aansluiting op de A28 en/of N33. Ontwikkeling van Zeijerveld vergt grote infrastructurele aanpassingen (--).

Geluid en luchtkwaliteit

Ten aanzien van het aspect lucht kan geconcludeerd worden dat er geen onderscheidend vermogen is tussen de varianten/locaties. De effecten verschillen te gering van elkaar. Ook ten aanzien van geluidbelasting (het aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen) is voor de locatievarianten vergelijkbaar. Enkel de variant Zeijerveld wijkt gering af van de overige varianten, niet door het totaal aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen, maar door het feit dat er relatief meer belaste bestemmingen in de lagere belastingcategorieën vallen. Voor alle locatievarianten wordt het effect als beperkt positief (+) beoordeeld doordat in de hogere geluidscategorieën het aantal geluidsgevoelige bestemmingen lager is dan in de autonome ontwikkeling.

Voorzieningen

Voor ontwikkeling van woonlocaties in Rhee/Ubbena en Zeijerveld dienen extra voorzieningen te worden gerealiseerd, de bestaande voorzieningen zijn niet aanwezig in de nabijheid van het zoekgebied (-). Assen-zuid ligt ook niet in de nabijheid van bestaande voorzieningen, maar daarbij geldt de kanttekening dat dit voor ontwikkeling van bedrijventerrein minder relevant is. Messchenveld II ligt in de nabijheid van voorzieningen in Marsdijk, waarmee de beoordeling neutraal is (0). Voor Kloosterveen III geldt dat door de ontwikkeling van centrum Kloosterveeste de beoordeling sterk positief is (++)

ANALYSE GESCHIKTHEID LOCATIES

Op basis van tabel S3 en de effectbeschrijving valt op te maken dat de potentiële uitbreidingslocaties vooral verschillen op de criteria:

1. Visuele impact (landschap);
2. aantakken op/ versterken huidige infrastructuur (mobiliteit);
3. aansluiten op bestaand voorzieningenniveau (voorzieningen);
4. geschiktheid voor bebouwing (hydrologie);
5. geschiktheid voor wonen of werken.
6. ecologie

Het criterium geschiktheid voor bebouwing (4) heeft betrekking op de geschiktheid voor bebouwing vanuit het aspect water¹. Een negatieve score betekent dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden zoals waterretentie, kruipruimteloos bouwen of ophoging en sluit bebouwing niet op voorhand uit. Om deze reden is dit criterium niet gebruikt voor de selectie van prioritaire uitbreidingslocaties.

Geschiktheid voor woningbouw of bedrijventerrein

Na de waardering van de potentiële uitbreidingslocaties is gekeken voor welke soort bebouwing de gebieden geschikt zijn. Hierbij speelt de geluidssituatie een belangrijke rol.

De locatie Kloosterveen III Noord en West ligt deels in een rustig gebied in de nabijheid van het Fochtloërveen. Deze locatie is, vanuit de geluidssituatie, bij uitstek geschikt voor woningbouw, maar niet voor bedrijventerrein, omdat hierdoor de geluidssituatie in de omringende natuur en in geplande woonwijk Kloosterveen wordt verstoord.

De locaties Messchenveld II, Rhee/Ubbena en Zeijerveld liggen langs de A28. De zone langs de snelweg leent zich, vanuit de geluidssituatie, voor bedrijfsterrein. De zone die op grotere afstand van de A28 ligt, is geschikt voor woningbouw. Assen-zuid is vanwege het geluid afkomstig van de A28, N33, de spoorweg en het TT-circuit alleen geschikt als bedrijventerrein.

Niet te ontwikkelen locaties tot 2020

De locaties Rhee/Ubbena, Zeijerveld en Assen Zuid scoren relatief slecht op hun invloed op de visuele impact vanuit het landschap (1), aantakken op/ versterken huidige infrastructuur (2) en aansluiten op het bestaande voorzieningenniveau (3). Daarnaast scoort Rhee/Ubbena relatief slecht op de invloed op ecohydrologische relaties en zijn Zeijerveld en Kloosterveen III Noord en Zuid vanuit hydrologie minder geschikt voor bebouwing. Daarmee scoren beide locaties relatief het slechtst. Dit vormt een reden om deze locaties niet als eerste te ontwikkelen voor de stedelijke uitbreiding van Assen. Dit impliceert dat de locaties Messchenveld II, Kloosterveen III Noord en West, Kloosterveen III Zuid en Assen-Zuid als eerste gebruikt worden voor de uitbreiding van Assen, hetgeen overeenkomt met de resultaten van het interactieve proces (sessies, enquête, internetspel) dat in november 2003 is doorlopen. Daarbij is de voorkeur uitgesproken om de overige deelgebieden in de stadsrand, het Zeijerveld en Rhee/Ubbena, voor de periode tot 2020 in huidige stand te houden of te ontwikkelen voor groene functies (natuur, recreatie, landbouw).

De locatie Kloosterveen III Noord en West kent een knelpunt aangaande de hoge grondwaterstand, waardoor de waterberging in het gebied aandacht behoeft. Dit aspect is niet opgenomen in de Startnotitie, maar uit voortschrijdend inzicht en nader overleg met waterbeheerders is het als aandachtspunt naar voren gekomen. Dit maakt deze locatie minder geschikt voor bebouwing. Daarnaast is deze locatie (tijdelijk) foerageergebied voor ganzen en zwanen. Bij de ontwikkeling van deze locatie is nader onderzoek nodig. Na opstelling van het totale beheersplan Fochtloërveen zullen deze onzekerheden weggenomen (kunnen) zijn. Hiermee kan het noordelijke en westelijke deel van deze locatie niet meteen als bestemming worden aangewezen. En wordt vanuit milieuoogpunt daarmee, net als Rhee/Ubbena en Zeijerveld, niet als prioritaire locatie aangewezen.

De locaties Kloosterveen III zuid en Messchenveld II worden beiden als positiever beoordeeld in de effectbeoordeling.

¹ ++ = Duurzaam bouwen met afkoppelen en infiltreren van water, + = duurzaam bouwen, 0 = duurzaam bouwen met beperkte drooglegging, - = minder geschikt, bebouwing alleen mogelijk met aanvullende maatregelen (retentie, kruipruimteloos bouwen, ophoging).

LOCATIES RHEE/UBBENA EN
ZEIJERVELD VOORLOPIG
NIET ONTWIKKELEN

Assen-Zuid is een hele nieuwe locatie die ten opzichte van de locaties Kloosterveen III Zuid en Messchenveld II negatiever scoort op de criteria “visuele impact”, “Aantakken op/versterken infrastructuur”, en “Aansluiting op het bestaande voorzieningenniveau”. Ook de score op “Geschiktheid voor bebouwing” is minder dan in Messchenveld II en Kloosterveen III zuid. Daarnaast is Assen-Zuid vanwege de geluidssituatie (A28/N33, TT-circuit) ongeschikt voor woningbouw. Over het geheel genomen scoort de locatie Assen-Zuid beter dan de locaties Rhee/Ubbena en Zeijerveld. Zeker als ervan uitgegaan wordt dat Assen-Zuid als werklocatie wordt ontwikkeld, waarmee de negatieve scores voor “geschiktheid voor wonen” en “aansluiting bestaand voorzieningenniveau woonlocatie” niet meer relevant zijn.

De locaties Messchenveld II en Kloosterveen III zijn aangewezen als grootstedelijke uitleglocatie, waarin de opgave voor 2240 (tabel 2.1) woningen gerealiseerd kan worden. De prioritaire locaties voor de 70 ha bedrijventerreinen (tabel 2.2) zijn Messchenveld II en Assen-Zuid.

VOLGORDE ONTWIKKELING LOCATIES TOT 2020

Op basis van bovenstaande analyse kan geconcludeerd worden dat de locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Zuid een nadere prioriteit toegekend krijgen. Locatie Messchenveld II krijgt daarbij prioriteit en zal vanuit milieuoogpunt het best als eerste ontwikkeld kunnen worden. De uitbreidingslocatie Messchenveld II sluit aan bij het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein en is geschikt voor woningen en bedrijven en kan voorzien in een belangrijk deel van de verstedelijkingsopgave tot 2020. Kloosterveen III Zuid kan aansluitend of wellicht parallel ontwikkeld worden, waarmee de beoogde opgave voor woningbouw in uitleggebieden tot 2020 geheel kan worden gerealiseerd. Als derde prioritaire locatie wordt vanuit milieuoogpunt de locatie Assen-Zuid aangewezen, met daarbij de aantekening dat het dan gaat om enkel het ontwikkelen van een werklocatie. De locaties Messchenveld II en Assen-Zuid samen kunnen voorzien in de totale voorgenomen opgave werkgebied in de uitleg tot 2020.

LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE

Leemten in kennis ontstaan deels door het ontbreken van kennis en/of informatie op een bepaald gebied, maar voor het grootste deel door onzekerheid over ontwikkelingen in de toekomst. In algemene zin kan worden gesteld dat er geen ernstige leemten in kennis geconstateerd zijn in het kader van deze studie, waarmee ze een oordeel over de positieve of negatieve effecten van de alternatieven niet in de weg staan.

Op grond van de Wet milieubeheer bestaat binnen de m.e.r.-procedure een verplichting tot het opstellen en uitvoeren van een evaluatieprogramma. Een evaluatieprogramma wordt gelijktijdig met het m.e.r.-plichtige besluit vastgesteld.

INSPRAAKMOGELIJKHEID

Tot zes weken na de bekendmaking van het milieueffectrapport kunnen inspraakreacties en adviezen bij de gemeenteraad worden ingediend. Daarna stelt de Commissie voor de Milieueffectrapportage een toetsingsadvies op. Daarbij wordt getoetst of het milieueffectrapport aan de richtlijnen voldoet en volledig is. Daarna is het bevoegd gezag (de gemeenteraad) weer aan zet. Zij betreft de ontvangen inspraakreacties, adviezen en het milieueffectrapport bij de vaststelling van het Structuurplan stadsrandzone Assen.

PRIORITEIT VOOR:
 1: MESSCHENVELD II
 2: KLOOSTERVEEN III ZUID
 VOOR WONINGBOUW
 3: ASSEN-ZUID VOOR
 BEDRIJVENTERREIN

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1 VOORGENOMEN ACTIVITEIT

1.1.1 ACHTERGROND

De stadsrand van Assen staat onder druk. Van oudsher is het beeld van dit gebied bepaald door de voor Drenthe kenmerkende combinatie van natuur en landbouw. De snelle economische ontwikkeling van Assen heeft de afgelopen jaren echter op diverse plekken tot verstedelijking in de stadsrand geleid, met verschillende bedrijventerreinen, zoals Peelerpark en woonwijken, zoals Kloosterveen en Marsdijk. De groeiende vraag naar ruimte voor wonen, werken, toerisme en recreëren en de daarmee gepaard gaande noodzakelijke infrastructuur zal ook de komende jaren voor een deel in dit gebied moeten worden opgevangen. Tegelijkertijd is het duidelijk dat het juist de kwaliteit van groen, natuur en landschap is die Assen zo bijzonder maakt. In de gesprekken van de gemeente met haar inwoners over de toekomst van de stad wordt algemeen die groene kwaliteit, gekoppeld aan een stedelijk voorzieningenniveau, als een bijzondere identiteit geprezen. Dit betekent dat zeer zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige landschappelijke en natuurlijke waarden.

Aan de hand van een planproces waarbij o.a. het milieu als basis heeft gediend, zijn de Lange- en Kortetermijnvisies voor de stadsuitbreiding van Assen samengesteld (voor resp. 2020 en 2030). Aan de hand van een analyse van ruimte is het mogelijk te ontwikkelen gebied bepaald. Hierbij zijn 5 mogelijke locaties aangeduid voor stadsuitbreiding: Messchenveld II, Assen-Zuid, Kloosterveen III, Zeijerveld en Rhee/Ubbena. Daarna is Kloosterveen III opgedeeld in Kloosterveen III Zuid en Kloosterveen III Noord en West

1.1.2 VOORNEMEN: STRUCTUURPLAN MET UITBREIDINGSLOCATIES

Om de toekomstige ontwikkelingen van de stadsrand van de gemeente op een zorgvuldige wijze te kunnen sturen heeft de gemeente Assen een Structuurplan opgesteld.

Het Structuurplan geeft richting aan het opvangen van toekomstige ruimteclaims aan de noord-, west- en zuidkant van de stad zonder dat de bijzondere natuur-, cultuur- en landschappelijke waarden van het gebied worden aangetast. Daar ligt namelijk de vraag voor de komende periode: op welke wijze kan aan de programmatische vraag worden voldaan, zodat niet alleen de groene kwaliteiten beschermd worden, maar waar mogelijk ook verbeterd en uitgebreid. Centraal daarbij staat hoe voorkomen kan worden dat de harde economische functies de zachte groene en sociaal-culturele functies overvleugelen. Tegelijkertijd is er een andere vraag: hoe kan in de toekomst bij nieuwe ontwikkelingen de groene kwaliteit als nieuwe identiteit in de ontwerpen worden gebruikt, zodat stedelijke ontwikkeling en landschappelijke ontwikkeling elkaar niet bestrijden maar juist versterken?

Bij het opstellen van het Structuurplan is intensief gebruik gemaakt van diverse gerelateerde beleidsdocumenten en plannen, zoals de Nota Assen Koerst, de Regiovisie Groningen-Assen, het Provinciaal Omgevingsplan Drenthe (POP II), de Nota Ruimte en het Bestemmingsplan Buitengebied, alsmede verschillende sectorale plannen. De gemeente Assen benadrukt hierbij zowel de integrale aanpak en de verschillende schaalniveaus, als het belang dat aan de kwaliteit van de toekomstige ontwikkeling van dit gebied.

1.2 DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

1.2.1 DOEL VAN DEZE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Doel van de milieueffectrapportage (m.e.r.) is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De activiteiten zijn het realiseren van woon- en werklocaties in de stadsrand van Assen. Hiervoor is een structuurplan opgesteld waarin de locaties voor deze activiteiten worden aangegeven. Met de m.e.r. procedure wordt daarnaast de mensen die wonen en leven in de omgeving van Assen de kans gegeven mee te denken over de plannen voor het gebied. De m.e.r.-procedure en met name de rol van de Commissie voor de Milieueffectrapportage geeft alle belanghebbenden de garantie dat de besluitvorming een weg doorloopt, waarbij inspraak en advies wezenlijke elementen zijn.

In dit milieueffectrapport (MER) is een onderbouwing van de behoefte aan woon- en werklocaties gegeven, daarnaast is een verdere onderbouwing gegeven van de locatieafweging zoals die is gemaakt in de Startnotitie, die vanaf 11 juli 2004 vier weken ter inzage heeft gelegen.

1.2.2 PLAN-M.E.R.-PLICHT

Het doel van een plan-m.e.r. is om bij de besluitvorming over kaderstellende plannen en programma's het milieu een volwaardige plaats te geven, met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Het plan-m.e.r. is gekoppeld aan plannen die (uiteindelijk) kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, in dit geval het Structuurplan met daarin uitbreidingslocaties.

Plan-m.e.r. is van toepassing in geval van wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- § die het kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten of
- § waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Habitatrichtlijn², thans vertaald in de natuurbeschermingswet 1998.

M.E.R.(BEOORDELINGS-) PLICHTIGE ACTIVITEITEN

Bovengenoemde ontwikkelingen, realisatie van woon- en werklocaties, betreffen mogelijk toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Het Structuurplan vormt daardoor een kader voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten en is daardoor plan-m.e.r.-plichtig.

1.2.3 M.E.R.-PROCEDURE

De gekozen m.e.r.-procedure voor de uitbreidingslocaties in Assen heeft een specifieke opzet. Er is gekozen voor een gebiedsdekkende m.e.r. procedure, de zogenaamde "Combi-m.e.r. met

² Artikelen 6 of 7 van de Richtlijn nummer 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Raad van de Europese Gemeenschappen, 21 mei 1992).

aanvulling". De eerste fase van de m.e.r. is afgerond met het opstellen van dit plan-MER stadsrandzone Assen. Hierin zijn de mogelijke uitbreidingslocaties in de gemeente Assen opgenomen en is een keuze gemaakt voor de uitbreidingslocaties voor de korte termijn tot 2020. De m.e.r. procedure is gekoppeld aan het Structuurplan stadsrandzone Assen.

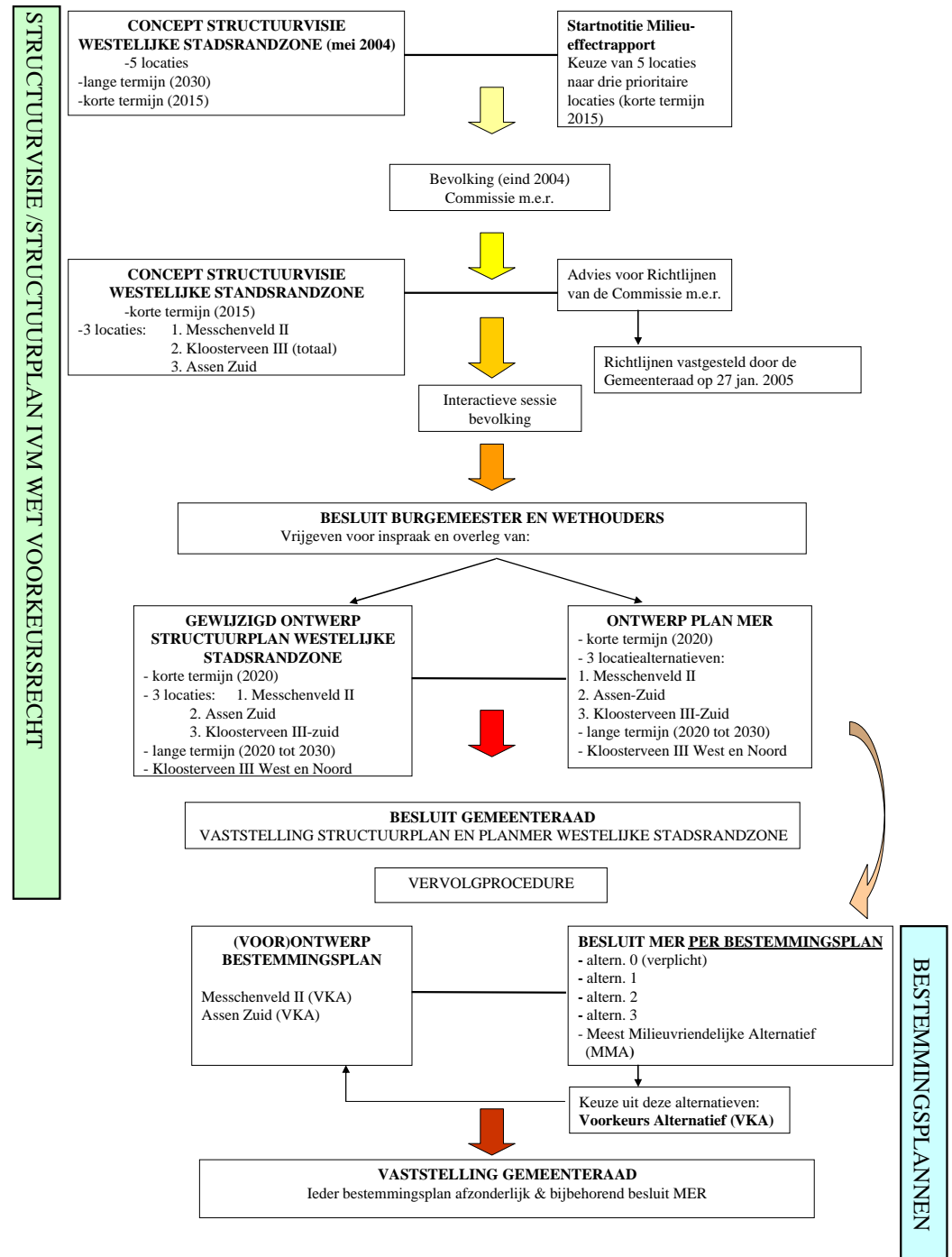
Onderstaande stappen geven de procedure weer die gevolgd is voor deze m.e.r.

1. Openbare kennisgeving.
2. Opstellen en ter inzage legging Startnotitie Milieueffectrapport. Voor de "Combi-m.e.r. met aanvulling" is in 2004 de startnotitie opgesteld. Daarmee zijn het bevoegd gezag (de gemeenteraad), belanghebbenden en de wettelijke adviseurs (2) geïnformeerd over de voorgenomen activiteiten. Na bekendmaking van de startnotitie (17 juni 2004) is er de mogelijkheid geweest voor inspraak, advies en overleg.
3. Advies voor richtlijnen voor het MER en vaststelling richtlijnen voor het MER door de gemeenteraad. De commissie voor de milieueffectrapportage heeft advies uitgebracht over de richtlijnen. Het advies is overgenomen hetgeen heeft geleid tot een definitieve vaststelling van de richtlijnen van de gemeenteraad bij besluit van 27 januari 2005. In paragraaf 1.2.4 wordt ingegaan op de richtlijnen.
4. Opstellen plan-MER
5. Ter inzage legging ontwerp-structuurplan en plan-MER. Het ontwerp-structuurplan en plan-MER worden zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen en overlegreacties worden ingediend en wordt de commissie voor de m.e.r. gevraagd advies uit te brengen.
6. De gemeenteraad betreft de zienswijzen, overlegreacties en adviezen bij de definitieve vaststelling van het plan-MER en structuurplan.
7. Bekendmaking en mededeling van het plan-MER en structuurplan.
8. Evaluatie van de effecten na realisatie.
9. In de vervolgfase wordt bij het opstellen van (voorontwerp)-bestemmingsplannen voor de in het structuurplan aangewezen gebieden, indien het MER-plichtige activiteiten betreft, de besluit-m.e.r procedure (opstellen van inrichtingsalternatieven) gevolgd.

Figuur 1.1 geeft schematisch weer hoe de stappen met elkaar samenhangen.

Figuur 1.1
Planontwikkeling structuurplan westelijke stadsrandzone en plan-MER

1.2.4 RICHTLIJNEN

De richtlijnen zijn opgesteld door het Bevoegd Gezag, waarbij rekening is gehouden met de adviesrichtlijnen van de Commissie van de milieueffectrapportage. De hoofdpunten uit de richtlijnen zijn onderstaand opgenomen.

1. Inbreiding versus uitbreiding. De probleemstelling dient in het MER onderbouwd te worden. Hierbij moet beter aandacht worden besteed aan de inbreidingsmogelijkheden in de bestaande bebouwde kom van Assen dan in het voortraject is gebeurd, om de ruimteclaims en taakopgave voor woningen en bedrijvigheid in de stadsrandzone concreet en kwantitatief te

motiveren. Hierbij dient tevens aangegeven te worden of - en zo ja, waarom- de inbreiding pas in een later stadium aan de orde zal zijn.

2. Opbouw in twee stappen. Het MER dient in twee stappen opgebouwd te worden:

- a. In de eerste stap moet de selectie van de prioritaire locaties en de verdeling van de functies wonen/werken over deze locaties op een aantal punten nader onderbouwd worden. Dit geldt met name voor de locaties Messchenveld II en Assen-Zuid in relatie tot de mogelijke aantasting van het landschap en het ecohydrologische systeem (externe werking met name op het stroomdallandschap van de Drentse Aa) en de te verwachten infrastructurele knelpunten. De (milieu)afweging die bij de inperking van de witte vlekken en de invulling en fasering van de prioritaire locaties een rol heeft gespeeld, dient verhelderd te worden. Verder kan stap 1 beperkt blijven tot een samenvatting van de reeds in de voorfase gemaakte afwegingen. In de tweede stap kunnen vervolgens voor elk van de prioritaire locaties inrichtingsalternatieven ontwikkeld worden die onderscheidend zijn ten aanzien van de milieugevolgen. Het zwaartepunt voor het MER dient bij stap 2 te liggen.
- b. Stap 2: Inrichtingsalternatieven. Over de ontwikkeling van inrichtingsalternatieven en met name het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) is de Commissie van mening dat in het MER varianten onderzocht moeten worden ten aanzien van natuur en landschap, verkeer en vervoer, ruimtelijke verdeling van wonen/werken en bebouwingsdichtheden. Per prioritaire locatie moet bekeken worden welke gebiedsspecifieke inrichtingsalternatieven tot de mogelijkheden behoren, waarbij zoveel mogelijk aangesloten wordt bij het type landschap en de mogelijkheden van het ecohydrologische systeem.

In dit plan-m.e.r. worden de punten 1 en 2a beantwoord. In de besluit-m.e.r. fase wordt op punt 2b antwoord gegeven. In dit rapport is punt 1 uitgewerkt in paragraaf 2.3 en punt 2a in hoofdstuk 3.

1.3

LEESWIJZER

Na dit inleidende hoofdstuk gaat hoofdstuk 2 verder met de analyse over de noodzaak van uitbreiding in de stadsrand Assen en de probleem- en doelstelling van de voorgenomen activiteit. Daarnaast is de beschrijving van de trechtering gegeven, die heeft geleid tot de 5 locaties die in dit MER beoordeeld worden.

Hoofdstuk 3 vormt de kern van het MER, met de effectbeschrijving, -beoordeling en – vergelijking van de 5 locaties.

In hoofdstuk 4 is het relevante beleidskader uitgewerkt en wordt een toelichting gegeven op de besluiten die in het kader van de m.e.r.-procedure noodzakelijk zijn. Het hoofdstuk sluit af met een overzicht van leemten in kennis en de aanzet voor een evaluatieprogramma.

In dit document zijn de volgende bijlagen opgenomen:

§ Bijlage 1 Verklarende woordenlijst

§ Bijlage 2 Literatuurlijst

HOOFDSTUK 2

Vraag naar en doelstelling van uitbreidingslocaties

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de opgave zoals die in de komende jaren gerealiseerd gaat worden nader uitgewerkt. Hierbij is een analyse gegeven van de beleidsmatige uitgangspunten, de doelstelling, de opgave en een definitie van het plangebied. Het hoofdstuk eindigt met een samenvattende analyse.

2.2 UITGANGSPUNTEN

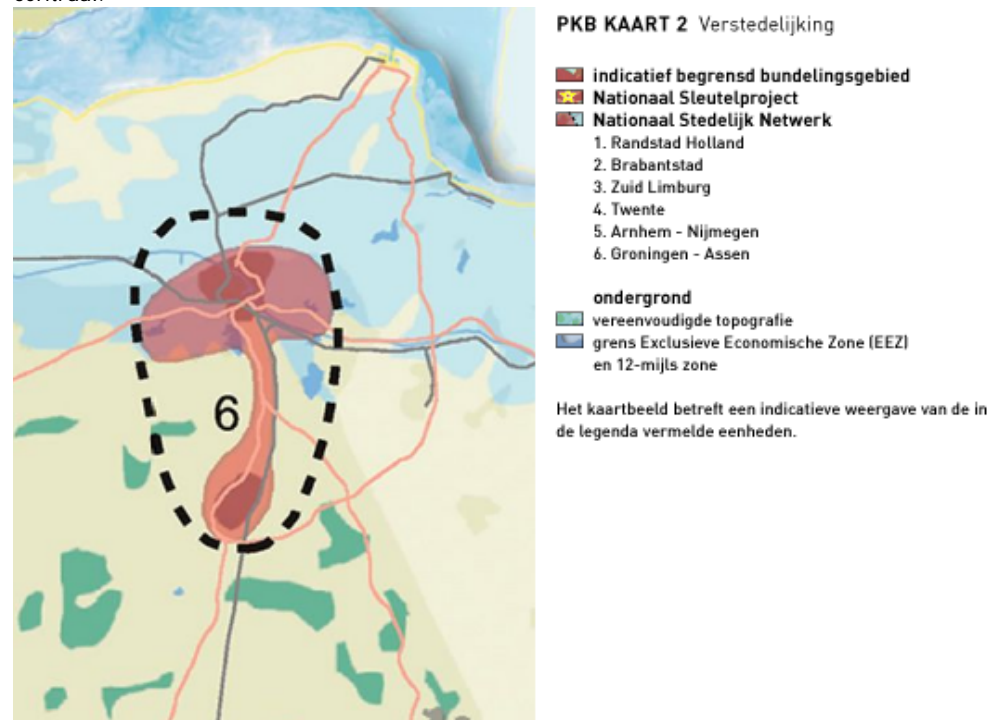
Als beleidsmatige basis voor de ontwikkeling van de stadsrand Assen gelden vooral de Nota Ruimte en de Regiovisie Groningen Assen 2030 als belangrijke sturend beleid. Van beide is onderstaand weergegeven wat de betekenis is voor de stadsrand Assen.

Nota Ruimte

In de Nota Ruimte (2006) wordt de regio Groningen-Assen aangewezen als nationaal stedelijk netwerk. In dit gebied staat de bundeling van economie, infrastructuur en verstedelijking centraal.

Afbeelding 2.1

Uitsnede uit de kaart Nota Ruimte: Verstedelijking

Het Drentse Aa gebied ten oosten van Assen is in de Nota Ruimte aangewezen als nationaal landschap. Dit gebied wordt in de plannen niet bebouwd.

De Regiovisie moet worden uitgewerkt

In de Regiovisie Groningen-Assen is een opgave opgenomen voor het stedelijk gebied van Assen die verdere concretisering behoeft in een structuurplan. De Regiovisie is onderschreven door de Colleges van Gedeputeerde Staten van Groningen en Drenthe en de colleges van Burgemeester en Wethouders van de 12 gemeenten die deel uitmaken van de regio. De Regiovisie is ingebracht bij de ontwikkeling van nationaal ruimtelijk beleid en is bestuurlijk en juridisch verankerd in het Provinciaal Omgevingsplan Drenthe II (POP II).

Belangrijke onderdelen uit de Regiovisie zijn:

- § Versterken van de regionale positie van Assen als sterke stad naast Groningen;
- § Verdere concentratie van wonen, werken en voorzieningen;
- § Ontwikkelen van de westelijke stadsrandzone. Hierbij ligt de nadruk op de volgende gebieden en aspecten:
  - Woonwijk Kloosterveen;
  - Bedrijventerrein Assen Noord;
  - Bedrijventerrein Assen-zuid;
  - Het vaststellen van nieuwe woonlocaties (op termijn);
  - Versterken van het landschap in de westelijke stadsrandzone en versterken van natuurlijke en cultuurhistorische waarden en verbindingszones;
  - Voorsorteren door landschapsbouw op stadsuitleglocaties.
- § Verbeteren van de aansluiting A28 – N33 en verdubbeling van de N33;
- § Maatregelen ter voorkoming van nieuwe vervoersstromen over de oude rijksweg naar Vries;
- § Realiseren van hoogwaardige openbaar vervoerslijnen en verbetering van de kwaliteit van het overig openbaar vervoer en van fietsverbindingen.

2.3 DOELSTELLING

2.3.1 WONINGEN

De benodigde extra capaciteit in de periode 2007 tot 2020 is in het kader van de Regiovisie geraamd op ca. 6800 woningen. Dit is de netto opname capaciteit. De resterende capaciteit in Kloosterveen I, II en Kloosterveeste bedroeg in 2007 2720 woningen. Dit betekent dat er ruimte gevonden moet worden voor ca. 4080 woningen in de bestaande stad(inbreiding) en buiten het bebouwde gebied(uitleg) samen.

In de 2e interactieve sessie gaf de bevolking aan dat er meer in de bestaande stad gebouwd moet worden dan tot nu toe het geval was. De commissie voor de m.e.r. adviseerde in de richtlijnen voor de MER de mogelijkheden voor inbreiding in de bestaande stad in het MER te onderbouwen. Na een inventarisatie van de mogelijkheden voor inbreiding wordt voorgesteld de inbreiding drastisch op te hogen van ca 100 woningen per jaar tot 150 woningen per jaar. In totaal wil de gemeente nu in de periode 2007 – 2020 ca 1950 woningen realiseren op inbreidingslocaties. Daarmee wordt de opgave voor nieuw te bouwen woningen in de nieuwe uitbreidingslocaties van de visie stadsrandzone bepaald op 2100 à 2200 woningen tot 2020. Er is in de woningbouw echter sprake van aanzienlijke risico's, zowel in de inbreidingslocaties als in uitleglocaties.

Gezien het grote belang in regiovisieverband om met name de woningbouw in Assen en Groningen veilig te stellen wordt het noodzakelijk geacht op de lange termijn in een doorkijk tot 2030 de voor die periode geraamde capaciteit van ca 2200 woningen in de uitleg nu reeds te betrekken bij de locatiekeuzes.

Dit betekent dat bij de ontwikkeling van de nieuwe locaties voor woningbouw in de stadsrandzone rekening gehouden moet worden met uitbreidingsmogelijkheden in de perioden 2020-2030. In deze doorkijk wordt ook de relatie gelegd met de mogelijkheden om openbaar vervoer en voorzieningen beter bij de ontwikkeling van de nieuwe woongebieden te betrekken. De totale benodigde capaciteit in de uitleg tot 2030 wordt op ca 4300 woningen geraamd waarvan als vermeld 2100 a 2200 in de periode tot 2020.

Tabel 2.1 geeft de behoefte aan woningbouw per jaar weer.

Tabel 2.1

Behoefte aan woningbouw voor de stadsregio Assen

woningbouw	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	tot 2020
bestaande stad	44	185	248	348	350	350	150	150
uitleg	323	392	349	353	370	370	310	310
Totaal	367	577	597	701	720	720	460	460

Onderbouwing inbreidingsopgave bestaand stedelijk gebied.

De inbreidingsopgave maakt geen onderdeel uit van het structuurplan en daarmee ook niet van het plan-m.e.r.. Wel heeft de haalbaarheid van deze opgave invloed op de taakstelling binnen de uitleggebieden (onderwerp van het structuurplan). Dat is de reden dat hier een onderbouwing van de inbreidingsopgave en de haalbaarheid daarvan is gegeven.

Het gemeentebestuur wil de woningbouw in de stad bevorderen, enerzijds om de ruimte effectief te benutten, anderzijds omdat de woonfunctie bijdraagt tot de leefbaarheid van de stad. Duurzaam grondgebruik is een van de speerpunten van beleid en heeft vanaf 2004 tot de volgende resultaten geleid. Hiermee wordt het buitengebied zoveel mogelijk gespaard voor andere buitengebied gerelateerde functies.

Met het ministerie VROM zijn afspraken Besluit Locatiegebonden Subsidie (BLS) gemaakt voor een verhoging van woningproductie in de jaren tot 2010 om het woningtekort versneld te verminderen.

Tot nu toe zijn gemiddeld 100 woningen van de woningbouwopgave in de bestaande stad gerealiseerd. De doelstelling is dit aantal te verhogen tot 150 woningen. De locaties die hiervoor in aanmerking komen zijn veelal locaties die door functieverandering beschikbaar komen. Bijvoorbeeld locaties met een maatschappelijke functie zoals scholen, kerken en (oude)bedrijfslocaties in woonwijken.

Naast deze locaties is het stadsbedrijvenpark en met name het gebied rond de Havenkade uitermate geschikt voor een woonfunctie. Het gebied is direct gelegen binnen de invloedssfeer van de binnenstad en op gunstige afstand gelegen van het station. Transformatie van dit stadsdeel, levert een belangrijke bijdrage voor het bouwen in het stedelijk gebied. In de periode tot 2020 kunnen in dit gebied ca. 500 woningen worden gerealiseerd waarvan de eerste woningen na 2015 bewoond kunnen zijn.

2.3.2

WERKLOCATIES

De uitgifte aan bedrijventerrein in de afgelopen 7 jaar bedroeg gemiddeld 7,5 ha netto per jaar waarvan ca 1 ha (15%) per jaar wegens transformatie van bedrijventerrein naar woningbouw en andere functies. Assen heeft qua werkgelegenheid een belangrijke regionale functie. Bij de raming van de toekomstige vraag naar bedrijventerrein wordt er van uitgegaan dat de economische ontwikkeling gelijke tred moet houden met de bevolkingsontwikkeling. Tot 2020 moet rekening gehouden worden met een sterke doorgaande werkgelegenheidsgroei en in de

periode daarna met een geringe afvlakking van de groei. Verwacht wordt dat de groei zich met name voor zal doen in de kantoren en dienstensfeer en in de zorg waardoor de stedelijke economie gaat verdienstelijken. Dit gaat gepaard met intensiever ruimtegebruik waarbij vaker gebouwd wordt in meerdere bouwlagen. Functies met extensieve bebouwing of een hoge milieuzonering zullen de gemeente deels verlaten en gesitueerd worden op terreinen in de regio die daarvoor aangewezen zijn. In de industriële sfeer zal de werkgelegenheid verder afnemen en bedrijven deels naar het buitenland verdwijnen. Rekening houdende met bovengenoemde effecten wordt de vraag in de periode 2007 tot 2020 uitgaande van gemiddeld jaarlijks 6 ha netto exclusief compensatie voor de transformatie naar woningbouw, geraamd op 85 ha. Evenals bij de woningbouw speelt ook bij de ontwikkeling van bedrijventerrein de wens om het ruimtegebruik in de bestaande stad te intensiveren een belangrijke rol. Daarbij wordt met name gekeken naar de mogelijkheden van het stedelijk bedrijvenpark. Het stedelijk bedrijvenpark biedt zowel mogelijkheden voor transformatie naar woningbouw, als voor revitalisering. Het gebied Havenkade en omgeving biedt goede mogelijkheden voor transformatie naar woningbouw en is daarom betrokken bij de inventarisatie van locaties voor inbreiding in de bestaande stad. Gezien de grote risico's die verbonden zijn aan nieuwbouw op inbreidingslocaties en in het bijzonder de transformatielocaties en het tempo waarin de transformatie en de revitalisering gerealiseerd kunnen worden, wordt ook voor bedrijventerreinen extra plancapaciteit gecreëerd middels een doorkijk naar 2030. Op deze wijze wordt het mogelijk de opgaves voor wonen en werken op elkaar af te stemmen en een goede planning te maken voor de transformatie en revitalisering van het stadsbedrijvenpark. De vraag naar bedrijventerrein voor de periode 2020 tot 2030 wordt gezien de afvlakking van de groei en de verdienstelijking van de economie geraamd op 5 ha per jaar exclusief transformatie en revitalisering, in totaal ca 50 ha netto. De totale vraag naar bedrijventerrein tot 2030 komt daarmee op ca 135 ha. exclusief transformatie en revitalisering.

Voor transformatie van het gebied Havenkade en omgeving wordt tot 2020 uitgegaan van ca 15 ha (450 woningen) en voor de periode 2020 tot 2030 van ca 30 ha(1100 woningen). Naast deze transformatie moet rekening gehouden worden met verplaatsingen van zorginstelling, onderwijs, perifere detailhandel naar beter bereikbare locaties in het toekomstige werklandschap. Hiervoor wordt voor de periode tot 2030 20 ha geraamd. In totaal is tot 2030 ca 65 ha nieuw bedrijventerrein nodig ter compensatie van de transformatie op het stedelijk bedrijvenpark. Naast transformatie is ook revitalisering van groot belang voor intensivering van het grondgebruik. Het stedelijk bedrijvenpark is als oudste werklocatie dringend aan een forse ingreep toe. Delen zijn sterk verouderd, staan deels leeg en hebben een geringe dichtheid. Er zijn ook functies die geheel uitgeplaatst kunnen worden. Als er van uitgegaan wordt dat ca 150 ha van het stedelijk bedrijvenpark voor revitalisering in aanmerking komt en door revitalisering tot 2030 een intensivering van het ruimtegebruik gerealiseerd kan worden met 20 % levert dat een extra capaciteit op tot 2030 van ca 20 ha netto.

Begin 2008 was nog ca 41 ha netto beschikbaar op het Messchenveld, Peelerpark, Scheepersmaat. De berekening van de behoefte aan extra bedrijventerrein tot 2030 is gegeven in tabel 2.2.

Tabel 2.2

Behoefte en beschikbaarheid
bedrijventerrein in de
stadsregio Assen

Behoefte en beschikbaarheid bedrijventerrein	Oppervlak
<i>Vraag 2007-2020</i>	<i>ca 85 ha netto</i>
<i>Vraag 2020-2030</i>	<i>ca 50 ha netto</i>
<i>Compensatie transformatie 2007-2030</i>	<i>ca 65 ha netto</i>
Totale behoefte	ca 200 ha netto
<i>Mogelijkheden revitalisering stadsbedrijvenpark 2007-2030</i>	<i>ca 20 ha</i>
<i>Beschikbaar bedrijventerrein begin 2008</i>	<i>ca 40 ha netto</i>
Totaal beschikbaar	ca 60 ha netto
Totaal benodigd in de stadsrandzone tot 2030	ca 140 ha netto

Kwalitatief

Voor de laatste jaren neemt de aandacht voor de kwaliteit van werklocaties sterk toe. Dit is deels ingegeven door een achterstand ten opzichte van woonlocaties. Het gevolg van deze achterstand is zichtbaar in bedrijventerreinen met anonieme dozen of protserige zichtlocaties langs de autosnelwegen. De beeldkwaliteit van bedrijventerreinen, zowel van de afzonderlijke gebouwen als het bedrijventerrein als geheel, vormt een belangrijk aandachtspunt. Dit is mede ingegeven door het besef dat ruimtelijke kwaliteit niet alleen een cultureel maar ook een economisch aspect heeft. De toekomstwaarde van bedrijventerreinen wordt door de kwaliteit bepaald. Wezenlijk hierbij is de groene inrichting van de gebieden tot groene werklandschappen met ruimte voor natuur. De beeldkwaliteit van hoogwaardige werkgelegenheid kan een belangrijk element vormen in het zicht en daarmee voor het imago van Assen vanaf de autosnelweg. Daarbij zijn met name de zuidelijke knoop als (groene) toegangspoort tot het Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen en de overige aansluitpunten met de autosnelwegen van belang.

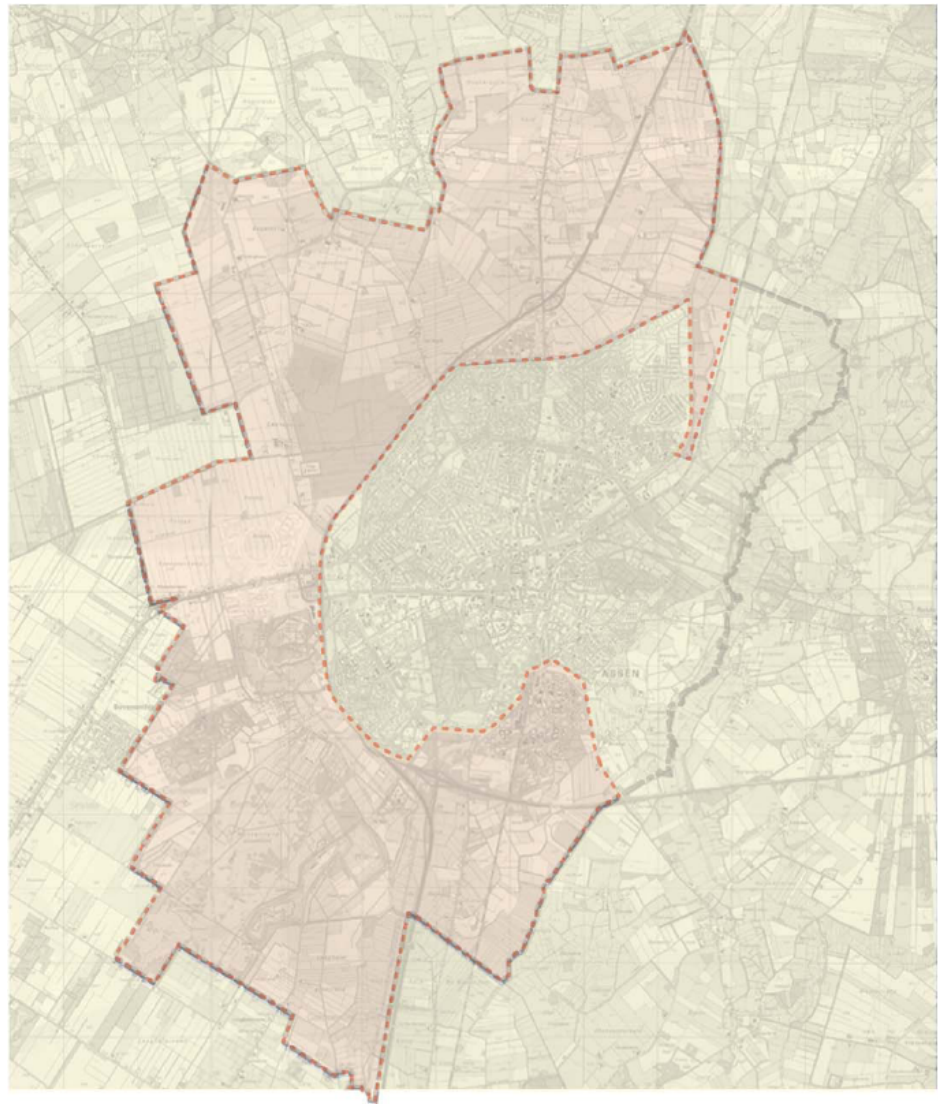
2.4

PLANGEBIED

De ontwikkeling zoals die uit de opgave naar voren komt zal in de stadsrandzone een plaats moeten krijgen. Hierbij moet uiteraard rekening gehouden worden met de uitgangspunten, maar zal naast de kwantitatieve opgave ook voldaan moeten worden aan de kwalitatieve opgave. Voor deze opgave is ruimte gezocht binnen het plangebied.

Afbeelding 2.2

Plangebied stadsrand Assen

LEGENDA PLANGEBIED

- Gemeentegrens
- Plangebied
- studiegebied, ruime zone rond het plangebied

In afbeelding 2.2 is het plangebied weergegeven. Het plangebied is circa 4.060 ha en omvat de gehele stadsrandzone binnen de grenzen van de gemeente Assen, met uitzondering van de

oostelijke rand. Deze wordt bepaald door het waardevolle beekdal van de Drentsche Aa (Natura 2000 gebied). In het POP II is een groot deel van de stad aangegeven als 'begrenzing ruimtelijke ontwikkeling contourlijn'. Vanuit natuur- en milieuoogpunt komt dit gebied niet in aanmerking voor nieuwe grootschalige ontwikkelingen. Omdat een ruimere blik gewenst is om beslissingen te nemen, is een ruime zone als studiegebied in de inventarisatie meegenomen.

Om de zoekruimte voor stedelijke ontwikkelingen steeds verder in te kunnen kaderen zijn de volgende stappen gezet:

- § Inventarisatie: het opstellen van de Groene Mal en zoekgebieden
  - Bepalen plangebied.
  - De inventarisatie volgens de lagenbenadering.
  - De ontwikkeling van een Groene Mal en zoekruimtekaart.
  - Het opstellen van een randvoorwaardenstellende en waterkansenkaart.
- § Discussie met belanghebbenden/ geïnteresseerden
- § De ontwikkelingsmodellen
  - Het ontwerp van de ontwikkelingsmodellen.
- § Discussie met belanghebbenden/ geïnteresseerden
- § Bepalen van de Langetermijnvisie (2030).
  - De Langetermijnvisie
- § Discussie met belanghebbenden/ geïnteresseerden
- § Bepalen van de Kortetermijnvisie (2020).
  - De Kortetermijnvisie met prioritaire locaties
- § Opstellen van de Starnotitie
  - Uitvoeren van een Natuurscan

Groene Mal en zoekruimte

De lagenbenadering

Voor het definiëren van de zoekruimte is in de structuurplan gekozen voor de methodiek van de lagenbenadering. De lagenbenadering is gebaseerd op een analyse van de ruimte door middel van een verzameling kaartbeelden. In deze kaarten wordt de ruimte in lagen uiteengehaald, van grondsoorten en waterstromen, via landschapsstructuren en ecologische waarden tot bebouwing en functies. Door deze opbouw in lagen ontstaat een helder beeld van zowel de feitelijke gegevens, als van de mogelijke knelpunten en aanknopingspunten voor nieuwe ontwikkelingen. In de inventarisatie zijn de volgende lagen onderscheiden: de ondergrond, bodem en water, cultuurhistorie, landschap en ecologie, verkeer en vervoer, milieu en emotie.

Groene Mal en zoekruimte

De huidige landschappelijke waarden, ecologische waarden en de ecologische kansen die uit de lagenbenadering naar voren zijn gekomen, vormen het fundament voor de Groene Mal. Voorbeelden hierbij zijn beekdalen, ecologische verbindingzones en bos- en heide gebieden. De Groene Mal bestaat uit de gebieden die veiliggesteld en (verder) ontwikkeld dienen te worden als de dragende natuur- en landschapsstructuur. Het vormt daarmee een frame waarbinnen de stedelijke ontwikkelingen in de stadsrandzone moeten plaatsvinden. De basis voor de 7zone wordt gevormd door de Groene Mal en dus door de kwaliteiten van natuur en landschap.

Buiten de Groene Mal ligt een zoekruimte voor nieuwe ontwikkelingen. In de gebieden die onder de zoekruimte vallen, worden de ontwikkelingsmogelijkheden bepaald door de randvoorwaardenstellende kaart.

Randvoorwaardenstellende kaart (zie bijlage 3)

In de randvoorwaardenstellende kaart zijn de gegevens uit de inventarisatie weergegeven die eisen stellen aan nieuwe ontwikkelingen in de zoekruimte. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan geluidszones, stankcirkels en archeologische vindplaatsen. Deze kaart geeft de beperkingen van mogelijke ontwikkelingen weer (bijvoorbeeld het uitsluiten van woonfuncties in geluidsbelaste zones).

De randvoorwaardenstellende kaart zal bij verdere planvorming gebruikt worden om te bepalen welke aspecten meegenomen dienen te worden bij specifieke locatieontwikkeling.

Waterkansenkaart (zie bijlage 3)

De waterhuishouding van het gebied vormt een belangrijke randvoorwaarde voor mogelijke ontwikkelingen. Om de relatie tussen de wateraspecten en de ruimtelijke ordening te verbeteren is in een samenwerkingsverband met de waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's, Reest en Wieden, de provincie en gemeente Assen een waterkansenkaart ontwikkeld. De waterkansenkaart geeft gebieden aan die vanuit het aspect water meer of minder geschikt zijn om te bebouwen en tevens wordt aangegeven welke eisen aan eventuele bebouwing worden gesteld.

2.4.1**KENSCHETS PLANGEBIED**

De autosnelweg A28 vormde tot voor kort zowel functioneel als ruimtelijk een duidelijke begrenzing van het bebouwde gebied van Assen exclusief Kloosterveen en TT circuit e.o. Ten westen van deze autosnelweg wordt het gebied gekenmerkt door de ontginningen met agrarisch gebruik en door een aantal restanten van de veengebieden die nu als natuurgebied beschermd zijn.

Van noord naar zuid zijn de volgende gebieden te onderscheiden

Het noordoostelijke deel

Het noordoostelijke deel, Messchenveld, wordt gekenmerkt door hoofdinfrastructuurlijnen. Het is een ruilverkaveld landbouwgebied met aan de zuidkant een redelijk goed geconserveerd stroomdal van de Messchen. De westzijde van het gebied wordt begrensd door de A28, de oostzijde wordt begrensd door het Noord-Willemskanaal, die tevens deels de gemeentegrens vormt aan de noordoostkant. Ten oosten van het kanaal ligt de spoorlijn richting Groningen. Het gebied heeft, ingeklemd tussen deze infrastructuurlijnen, een geïsoleerde ligging. Momenteel is en wordt in het zuidelijke deel daarvan, grenzend aan Assen, het 'bedrijventerrein Messchenveld I' ontwikkeld. Het noordelijke deel van het terrein is ook als bedrijventerrein aangegeven

Het noordelijke en noordwestelijke deel

Het noordelijke deel van de gemeente grenst aan de gemeente Tynaarlo. In dit relatief gave deel van de gemeente ligt de historische Asserstraat met lintbebouwing bij Ubbena. Bij Ubbena zijn zandwinningen gaande, die een illegale maar populaire recreatieve bestemming vormen. Wat zuidelijker, langs de Doctor Joh. Picardtweg naar het dorp Zeijen (gemeente Tynaarlo) liggen in Rhee enkele fraaie historische boerderijen. Verder zuidelijk is het terrein laaggelegen en nat. Hier stroomt de Smeerveensche loop, een bovenloop van het Eelder en Peizerdiep. Langs de Zeijerweg ligt de buurtschap Ter Aard. Ten westen hiervan strekken zich de ontginningen van het Zeijerveld uit. Dit landbouwgebied is in de twintiger jaren van de vorige eeuw ontwikkeld en kenmerkt zich door een heldere blokstructuur, monumentale boerderijen en rechte bomenlanen. Vanuit het Zeijerveld is het Tonckensbosch, en achter de Norgervaart, het Fochteloërveen (beide in de gemeente Noordenveld) zichtbaar.

Ten westen van de A28, rond de Pitteloseweg, is een golfterrein met bosaanleg en arboretum (het zogenoemde Bosgolfterrein) ontwikkeld.

Het westelijke deel

In de westrand van Assen is de nieuwbouwwijk Kloosterveen volop in ontwikkeling. De Drentse Hoofdvaart is in deze wijk opgenomen. De hoofdontsluiting in westelijke richting, de N371, is zuidelijk van de woonwijk geleid en vormt de noordelijke begrenzing van het recreatiegebied Baggelhuizen. Dit is een recreatierrein met bos, restanten stuifzand, heide en een voormalige zandwinplas. De populariteit van dit gebied is vooralsnog niet groot te noemen. Een opvallend element is het Hotel Assen van Van der Valk bij de aansluiting met de A28. De Witterzomer vormt de uitvalsweg door de buurtschap Witten. Ten noorden van deze weg ligt het Pelinckbosch, ten zuiden ervan ligt het terrein van vakantiecentrum Witterzomer. Het hoogveengebied Witterveld vormt een wat verborgen maar uniek hoogveenrestant met de status van Habitatrictlijngebied (Natura 2000-gebied). Het gebied is niet openbaar toegankelijk, omdat het in de veiligheidszone ligt van de schietbaan.

Het zuidelijke deel

Tussen het Witterveld en de A28 heeft zich het circuit van Drenthe (TT-circuit) tot een internationaal bekende attractie ontwikkeld. Het wegcircuit is omgevormd tot een compact afgesloten circuit met bijbehorende voorzieningen. Tijdens de TT verandert dit gebied volledig van karakter en worden de agrarische terreinen omgetoverd tot uitgestrekte kampeer- en parkeerterreinen. In de noordlus van het TT-circuit wordt een recreatieve zone ontwikkeld. Nabij de aansluiting van de A28 met de N33 ligt het Verkeerspark Assen. Het gebied in zuidelijke richting ten westen van de A28 is de afgelopen jaren ontwikkeld tot het grootschalige militaire oefenterrein De Haar (EOT). Het oefenterrein is gelegen in het noord-zuid georiënteerde beekdal van het Witterdiep, één van de zijbeken van de Drentse Aa. Deze ontspringt ten zuiden van het oefenterrein. In het zuidoostelijk deel van de gemeente, grenzend aan de gemeenten Midden-Drenthe en Aa en Hunze, wordt het agrarische gebied doorsneden door de hoofdinfrastructuur in de zuidelijke richting. Naast de A28 ligt hier de oude weg richting Beilen (de Graswijk) en de spoorlijn richting Zwolle. Ten oosten van de spoorlijn ligt het beekdal van de Drentsche Aa. Ten noorden van de A28/ N33 ligt het H. van Boeijenordterrein, nu nog bewoond door cliënten, maar in de toekomst grotendeels omgevormd naar een "gewone" woonwijk met ruimte voor beschermd wonen.

2.5

INKADERING ZOEKGEBIEDEN

Kenmerkend voor het doorlopen planproces is dat er een steeds verdere inkadering van de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkelingen heeft plaatsgevonden. Dit is gebeurd aan de hand van de volgende stappen:

- § Stap 1: Inkadering binnen de gemeentegrens;
- § Stap 2: Drentse Aa gebied vrij van grootschalige ontwikkeling;
- § Stap 3: Inkadering buiten bestaand bebouwd gebied;
- § Stap 4: Groene mal vrij van grootschalige ontwikkeling;
- § Stap 5: Inkadering door Langetermijnvisie: zone van 2 km vanaf bestaande stad.

In deze paragraaf zijn de verschillende stappen, die hebben geleid tot de Kortetermijnvisie stadsrandzone Assen 2020 en de prioritaire locaties, beschreven en wordt het resultaat van de verschillende stappen behandeld. In de onderstaande afbeelding worden de hiervoor beschreven stappen geïllustreerd.

Afbeelding 2.3

De stappen voor het inkaderen van het zoekgebied

Het zoekgebied in stappen ingekaderd

Stap 1: inkadering binnen de gemeentegrens

Stap 2: Drentse Aa gebied vrij van ontwikkeling

Stap 3: inkadering buiten bestaand bebouwd gebied

Stap 4: Groene mal vrij van ontwikkeling

Stap 5: Inkadering door Langetermijnvisie, zone van 2 km vanaf de bestaande stad

Hieronder volgt een toelichting op de verschillende stappen.

Stap 1: Inkadering binnen de gemeentegrens

Voor de zoektocht naar ontwikkelingslocaties voor de gemeente Assen moet binnen de gemeentegrens gekeken worden. Het grondgebied van de gemeente Assen blijft over als zoekgebied.

Stap 2: Drentse Aa gebied vrij van ontwikkeling

De oostelijke stadsrandzone behoort tot het waardevolle beekdal van de Drentse Aa. Dit gebied wordt gerekend tot Belvedere-gebied, Nationaal Park en deels Natura 2000 (voorheen: Habitatrictlijn) gebied. Het is gevrijwaard van grootschalige ontwikkelingen. De oostelijke stadsrandzone wordt dan ook niet gerekend tot zoeklocatie voor prioritaire ontwikkelingslocaties.

Stap 3: Inkadering buiten bestaand bebouwd gebied

In het bestaand bebouwd gebied kan enkel nog nieuwbouw plaatsvinden in de vorm van inbreiding. Prioritaire ontwikkelingslocaties voor uitbreiding van bestaand bebouwd gebied moeten in de westelijke stadsrand gezocht worden. In de westelijke stadsrandzone is de wijk Kloosterveen in ontwikkeling. Aangezien de gebieden Kloosterveen I en II respectievelijk ontwikkeld en in ontwikkeling zijn, behoren ze niet tot het zoekgebied naar nieuwe ontwikkelingslocaties en worden ze gerekend tot bestaand bebouwd gebied.

Stap 4: Groene mal vrij van ontwikkeling

Voor de ontwikkeling van het structuurplan voor de stadsrandzone van Assen is gebruik gemaakt van de lagenbenadering. De lagenbenadering is gebaseerd op een analyse van de ruimte door middel van een verzameling kaartbeelden. In deze kaarten is de ruimte in de volgende lagen uiteengehaald: ondergrond, bodem en water, cultuurhistorie, landschap en ecologie, verkeer en vervoer, milieu en emotie.

Verskillende aspecten uit de geïnventariseerde lagen vormen samen de Groene mal. Voor de mal zijn de volgende lagen uit de inventarisatie bepalend: landschap, ecologie en cultuurhistorie. De Groene mal bestaat uit gebieden die veiliggesteld en (verder) ontwikkeld dienen te worden als de dragende natuur- en landschapsstructuur. De huidige ecologische waarden en de ecologische kansen vormen het fundament voor deze structuur. Gebieden die tot de Groene mal behoren, komen door bovenstaande niet in aanmerking als ontwikkelingslocatie voor woningbouw en/of bedrijventerrein en worden niet tot het zoekgebied gerekend.

Stap 5: Inkadering door Langetermijnvisie; zone van 2 km vanaf de bestaande stad

Voorafgaand aan deze Kortetermijnvisie is een Langetermijnvisie Assen 2030 opgesteld. Hierin zijn drie ontwikkelingsmodellen opgenomen, namelijk:

- Model Openbaar vervoer knopen;
- Model Compact;
- Model Landelijk wonen en werken.

Deze modellen hebben als basis gediend voor een maatschappelijke discussie waarin voorkeuren voor onderdelen uit de verschillende modellen zijn uitgesproken. Hieruit kon geconcludeerd worden dat de voorkeur van de betrokkenen uitgaat naar een combinatiemodel van Compact en Openbaar vervoer. Aan de hand hiervan is een Langetermijnvisie Assen 2030 opgesteld. In de Langetermijnvisie is het uitgangspunt opgenomen dat bebouwing binnen 2 km vanaf de bestaande stad moet plaatsvinden. Aangezien de Kortetermijnvisie binnen het kader van de Langetermijnvisie moet passen, wordt het zoekgebied afgekaderd door de 2 km grens vanaf de bestaande stad.

De resultaten uit de hierboven beschreven stappen hebben geleid tot vijf prioritaire ontwikkelingslocaties voor de Kortetermijnvisie Assen 2020, allemaal gelegen in de westelijke stadsrandzone in de gemeente Assen, binnen 2 km vanaf de bestaande stad en buiten de Groene mal. De vijf mogelijk te bebouwen locaties zijn:

1. Messchenveld II;
2. Rhee/Ubbena;
3. Zeijerveld;
4. Kloosterveen III
5. Assen-Zuid.

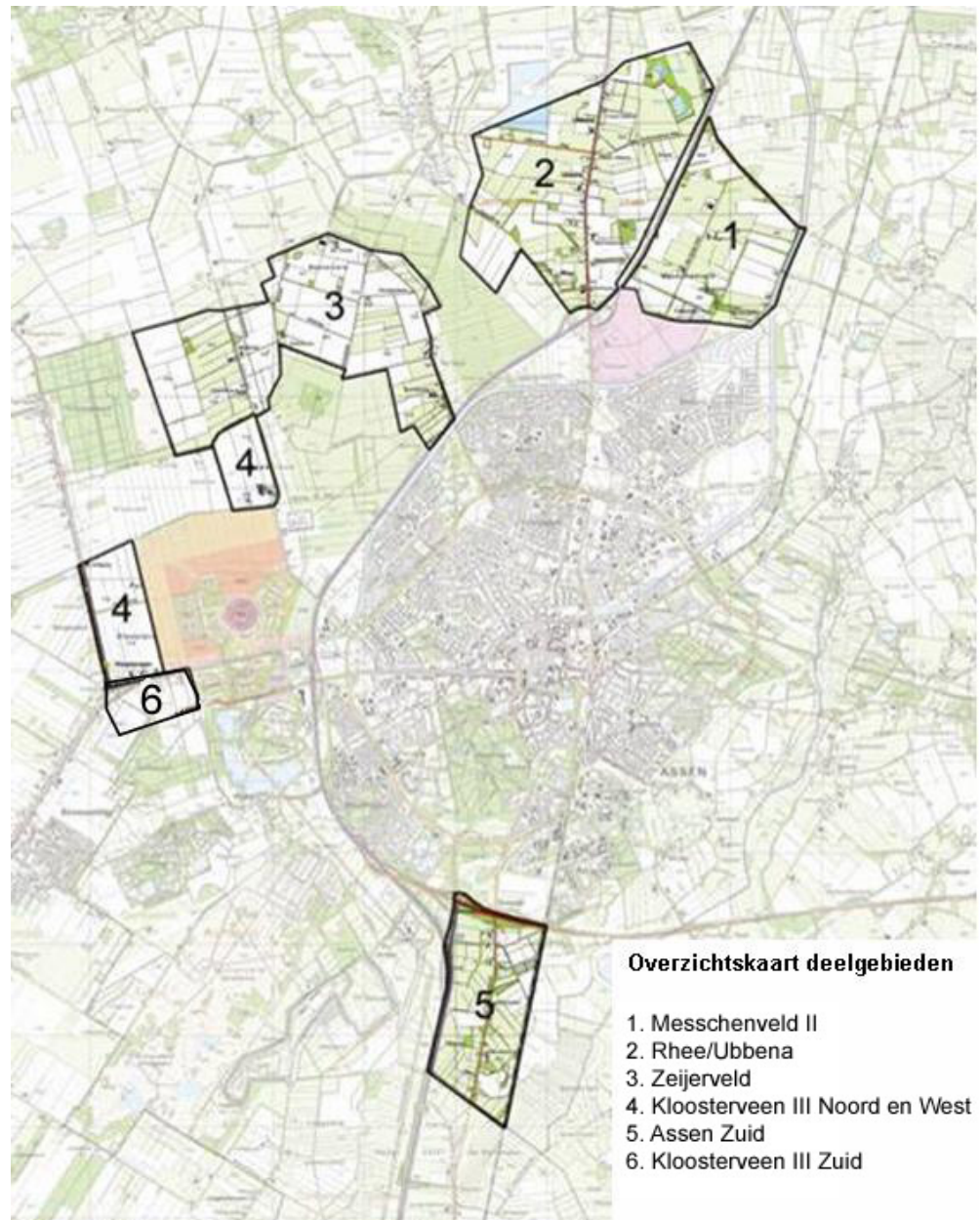
Deze vijf prioritaire locaties waren ook in de Startnotitie reeds aangegeven. In het kader van de uitgevoerde analyse van deze plan-m.e.r. is besloten om de locatie Kloosterveen III op te splitsen in twee separate locaties, te weten:

- § Kloosterveen III Noord en West (locatie 4);
- § Kloosterveen III Zuid (toegevoegd als locatie 6).

Dit omdat de aard van de locaties ten aanzien van mogelijk effecten dermate verschillend is dat een aparte beschouwing zinvol is. In hoofdstuk 3 (Milieueffecten locatiealternatieven) zijn dan ook zes locaties beoordeeld.

Afbeelding 2.4

Overzichtskaart van de 6 prioritaire ontwikkelingslocaties uit de Kortetermijnvisie Assen 2020

ASSEN-ZUID

In de m.e.r.-procedure voor Messchenveld II (2001) kwam Assen-zuid niet in aanmerking voor ontwikkeling van een bedrijventerrein. Destijds was er voldoende bedrijventerrein in Messchenveld II, en nog geen vraag naar een nieuwe woningbouwlocatie. Conform de richtlijnen wordt hierna de vraag beantwoord waarom Assen-Zuid wél wordt meegenomen in de m.e.r.-procedure voor de stadsrandzone.

Assen-Zuid is als mogelijke uitbreidingslocatie meegenomen vanuit het oogpunt van integraliteit en vanwege de verandering van een contourlijn in POP-II. In het MER voor Messchenveld II wordt gerefereerd aan het POP-I. Hierin is aan de zuidzijde van Assen een contourlijn opgenomen die maakt dat verdere verstedelijking aan de zuidzijde niet mogelijk is. In het POP-II is deze contourlijn, ter hoogte van de locatie Assen-Zuid, komen te vervallen. Daarmee is de ontwikkeling van de locatie Assen-Zuid, vanuit het provinciaal beleid in principe mogelijk geworden.

HOOFDSTUK 3 Milieueffecten locatiewalternatieven

3.1

INLEIDING

Door de lagenbenadering, Groene Mal, randvoorwaardenstellende kaart en waterkansenkaart zijn er 'witte vlekken' ontstaan die mogelijkheden bieden om aan de opgave voor de stadsrandzone te voldoen. Per locatie is een natuurscan uitgevoerd, waarin is nagegaan of er beschermde soorten voorkomen en wat de mogelijke consequenties van uitbreiding zouden kunnen zijn. In de rapportage 'Natuurscan' is de uitgebreide informatie terug te vinden. Meerdere gebieden kunnen, voor een belangrijk deel en afhankelijk van de inrichting, voldoen aan de kwantitatieve eisen. Daarnaast is voor een verdere locatiekeuze gekeken welke gebieden het best voldoen aan de kwalitatieve opgave. Dit is gedaan aan de hand van 6 aspecten, te weten:

1. Landschap;
2. (Eco)hydrologie;
3. Ecologie;
4. Mobiliteit;
5. Geluid en lucht.
6. Voorzieningen

Tabel 3.3

Beoordelingskader voor de effectbeschrijving van dit plan-MER

Aspect	Criterium	Toetsing
Landschap	Compacte ontwikkeling	Aansluiting bij bestaande ontwikkelingen en structuren
	Visuele impact	Mate van aantasting van het gebied, visuele hinder
Hydrologie	Geschiktheid voor bebouwing	Geschikte soort bebouwing in relatie tot de ondergrond
	Ecohydrologische relaties	Invloed op de grondwaterstromen
Ecologie	Aantasting biotopen	Mate van verstoring en versnippering
Mobiliteit	Auto-ontsluiting	Aantakken op/versterken huidige infrastructuur
	Openbaar vervoer	Bereikbaarheid openbaar vervoer
	Langzaam verkeer	Bereikbaarheid centrum per fiets
Geluidshinder	Geschiktheid voor wonen en werken	Geluidsbelasting als gevolg van verkeersaantrekking

Luchtkwaliteit	Invloed op luchtkwaliteit	Invloed op luchtkwaliteit als gevolg van verkeersaantrekking
Voorzieningen	Aansluitend op bestaand voorzieningen niveau	Nabijheid van voorzieningen

3.1.1

LANDSCHAP

Onderstaand zijn de effecten beschreven van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien van landschap.

Messchenveld II

Nieuwe ontwikkelingen in Messchenveld II kunnen aansluiten bij bestaande en geplande stedelijke ontwikkelingen van het 'bedrijventerrein Messchenveld' die volgens het structuurplan Messchenveld reeds voorzien zijn tot aan de Taarloseweg. Het gebied wordt dus volgens de huidige plannen reeds voor het grootste deel verstedelijkt en de resterende gaafheid is gering. Het Messchenveld II grenst direct aan het Drentse Aa-gebied en is te zien vanuit dit gebied. Aangezien de huidige planologische functie van bedrijventerrein verandert in wonen, kan het beeld vanuit het Drentse Aa-gebied in positieve zin veranderen. De wijk zal aan de oostkant een relatief lage bebouwingsdichtheid krijgen in een groene setting met laagbouw. Aan de oostzijde van het kanaal wordt het beekdal van het Eischenbroekseloopje landschappelijk heringericht. De visuele afscherming van de wijk speelt hierbij een belangrijke rol.

Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie gelden de volgende aandachtspunten:

- § De landschappelijke afronding van het Messchenveld II aan de noord- en oostkant incl. landschappelijke herinrichting van het beekdal van het Eischenbroekseloopje Dit zou mogelijk in combinatie kunnen met een landgoederenontwikkeling.
- § Behoud van enkele kleine groenelementen zoals opgenomen in de Groene Mal.
- § Ontwikkelen van ecologische verbindingzone van beekdal de Messchen.
- § Aan de oostrand de landschappelijke overgang van Taarlo met het beekdal van de Drentse Aa.
- § De beeldkwaliteit vanaf de A28 (Het gebied wordt door groen aan het zicht onttrokken).

Rhee/Ubbena

Nieuwe ontwikkelingen in Rhee/Ubbena sluiten niet aan bij bestaande of geplande stedelijke ontwikkelingen. Bij ontwikkeling van het gebied wordt de gaafheid van het landschap aangetast. Met name in de omgeving van Rhee is de landschappelijk en cultuurhistorische waarde hoog. Het gebied heeft een relatief grote openheid waarbij nieuwe stedelijke bebouwing van ver zichtbaar zal zijn.

De huidige bebouwing van Rhee en Ubbena is minimaal, waardoor in deze context niet gesproken kan worden van aansluiting bij bestaande stedelijke ontwikkelingen.

Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie gelden de volgende aandachtspunten:

- § Behoud van enkele kleine groenelementen zoals opgenomen in de Groene Mal.
- § Ontwikkelen van ecologische verbindingzone beekdal de Smeerveensche Loop.
- § De beeldkwaliteit vanaf de A28 (rood in combinatie met groen).

Zeijerveld

Nieuwe ontwikkelingen in het Zeijerveld sluiten niet aan bij bestaande of geplande stedelijke ontwikkelingen. Bij ontwikkeling van het gebied wordt de mate van gaafheid aangetast. Na de ingrijpende grootschalige ruilverkaveling heeft het gebied als kolonie een eigen identiteit ontwikkeld. De ontwikkeling van het Bos-golfterrein heeft de landschappelijke waarde vergroot.

Het gebied heeft een relatief grote openheid waarbij nieuwe stedelijke bebouwing van ver zichtbaar zal zijn.

Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie gelden de volgende aandachtspunten:

- § Ontwikkelen van ecologische verbindingszone beekdal de Smeerveense Loop.
- § Ontwikkelen van ecologische verbindingszone tussen het beekdal van de Smeerveense Loop en het Tonckensbos.
- § Ontwikkelen van ecologische verbindingszone tussen het Tonckensbos en het bosgolfterrein.
- § Stedenbouwkundige ontwikkelingen op enige afstand van de essen van Ter Aard.
- § Behoud van enkele kleine groen en waterelementen zoals opgenomen in de Groene Mal.

Kloosterveen III Noord en West

Nieuwe ontwikkelingen in Kloosterveen III Noord en West kunnen aansluiten bij bestaande stedelijke ontwikkelingen van de woonwijk Kloosterveen. Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie gelden de volgende aandachtspunten:

- § Afronding Kloosterveen als overgang naar het landschap (wonen in het groen). De ontwikkeling sluit aan bij een landgoed dat reeds in ontwikkeling is op het grondgebied van het aangrenzende Noordenveld.
- § Ontwikkelen ecologische verbindingszone tussen het Tonckensbos en het bosgolfterrein.
- § Ontwikkelen natte zone Norgervaart als ecologische verbindingszone tussen het Tonckensbos en Pelinckbos.

Kloosterveen III Zuid

Nieuwe ontwikkelingen in de Randen van Kloosterveen III Zuid kunnen aansluiten bij bestaande stedelijke ontwikkelingen van de woonwijk Kloosterveen. Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie moet gelet worden op de afronding van Kloosterveen als overgang naar het landschap (wonen in het groen, met een lage bebouwing).

Assen-Zuid

Nieuwe ontwikkelingen in Assen-Zuid sluiten niet aan bij bestaande of in ontwikkeling zijnde stedelijke ontwikkelingen. Wel ligt ten noorden van de N33 de bedrijven- en kantoorlocatie Schepersmaat. Aangezien het gebied redelijk verstoord is door de aanwezigheid van de A28, N33 en de spoorlijn, kan gesproken worden van een relatief mindere mate van aantasting van de gaafheid van het landschap. Deze aantasting zal nauwelijks toenemen door de geplande ingrepen van de verdubbeling van de N33 en het aanpassen van het knooppunt N33/A28. Vooral tussen de weg Graswijk en de spoorlijn zijn landschapselementen aanwezig die het gebied een enigszins besloten karakter geven. Deze elementen worden zoveel mogelijk behouden. Hoewel de spoorlijn het zicht vanuit het aangrenzende Drentse Aa-gebied (o.a. Geelbroek) deels wegneemt, zal het bedrijventerrein (mede door haar hoogte) zichtbaar zijn. Dit wordt zoveel mogelijk voorkomen door een massieve groene zone aan de gehele zuidkant van het gebied en een groene natuurlijke zone met bomen aan de oostkant.

Bij het ontwikkelen en versterken van groen en recreatie gelden de volgende aandachtspunten:

- § Positie als poort van de stadsregio zeer prominent (rood in combinatie met groen).
- § De beeldkwaliteit vanaf de A28. Tussen snelweg en bedrijventerrein komt een stevige groene zone. In deze zone komen op enkele plekken doorzichten naar architectonisch hoogstaande gebouwen. (Parkway).
- § De overgang naar het Drentse Aa-gebied respecteren.
- § Mogelijkheden voor het behoud van het Witterdiepje en het Anreepdiepje als ecologische verbindingszone met het gebied Twijfelveld/Asserbosch, bij het ontwikkelen van het knooppunt A28-A33.

§ Behoud van enkele kleine groenelementen zoals opgenomen in de Groene Mal. Het negatieve effect op de aantasting van gaafheid van het landschap blijft bestaan. Echter doordat de locatie Assen-zuid in het POP-II is aangewezen als mogelijke uitbreidingslocatie voor verstedelijking is deze locatie wel meegenomen in de uitbreiding westelijke stadsrandzone. Bij de ontwikkeling van Assen Zuid is de opgave dit gebied een bijzondere kwaliteit te geven door vooraf te investeren in het landschap zodat de inpassing van de bebouwing niet nadien invulling krijgt maar de gebouwen en bedrijven zich voegen in het landschap. Het gebied heeft daarmee vanaf het begin het karakter van een werklandschap waarmee het zich in positieve zin onderscheidt van de bekende, gebruikelijke beelden van bedrijventerrein.

Conclusie effecten landschap

Tabel 3.4
Overzicht effectbeoordeling voor het aspect landschap

Criteria	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	NW	
Compacte ontwikkeling	+	+	+	+	+	+
Visuele impact	+	-	-	+	+	-

MII: Meschenveld II
R/U: Rhee/Ubbena
Z: Zeyerveld
KIII: Kloosterveen III
    Zu=zuid
    NW=Noord en West
A-Z: Assen-Zuid

De locatie Messchenveld II ligt op een locatie die reeds bestemd is voor verstedelijking. Door de aanpassing ten opzichte van de referentiesituatie van werken naar wonen, scoort de locatie positief voor beide criteria (+). De mogelijkheid voor compacte ontwikkeling in Rhee/Ubbena is positief beoordeeld (+), maar ontwikkeling heeft een negatieve visuele impact op de openheid van het gebied (-). Voor Zeijerveld geldt dezelfde beoordeling. Kloosterveen III Zuid Kloosterveen III Noord en West bieden voldoende mogelijkheden voor compact bouwen, en kunnen daarnaast goed aangepast worden op de in ontwikkeling zijnde locatie Kloosterveen II. Daarmee is de beoordeling positief (+). Ook voor Assen-Zuid geldt dat compact bouwen goed mogelijk is (+). De visuele impact is negatief beoordeeld doordat de locatie niet geheel aansluit op verstedelijkt gebied (-).en grenst aan het Drentsche Aa gebied. De negatieve effecten op het omliggende landschap kunnen worden gemitigeerd.

3.1.2

(ECO)HYDROLOGIE

Onderstaand zijn de effecten beschreven van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien van ecohydrologische relaties.

Alle locaties zijn vanuit het aspect water geschikt om te bebouwen. Wel zullen er per locatie meer of minder maatregelen getroffen moeten worden. De Waterkansenkaart dient daarbij als basis om te bepalen welke aspecten vanuit water meegenomen dienen te worden bij specifieke locatieontwikkeling. In aanvulling op de bebouwingsgeschiktheid is per locatie gekeken naar de externe ecohydrologische effecten, met aandacht voor invloed op de grondwaterstromingen en kwel/infiltratie situatie.

Meschenveld II

Op basis van de waterkansenkaart is het gebied vanuit het aspect water grotendeels geschikt voor duurzaam bouwen, al dan niet in combinatie met afkoppeling en infiltreren. Voor een klein deel van het gebied geldt dat bebouwen alleen mogelijk is door het nemen van aanvullende maatregelen zoals ophogen of drainage. Het Messchenveld II grenst aan de oostzijde aan de Eischenbroeksche Loop die behoort tot het beekstelsysteem de Drentse Aa. Het Messchenveld II functioneert door zijn relatief hoge ligging ten opzichte van de omgeving als infiltratiegebied. Het beekstelsysteem wordt gevoed door diep grondwater. In de omgeving van Assen wordt het beekdal van de Drentse Aa alleen gevoed door

water uit de eerste watervoerende laag vanwege een aanwezige potkleilaag. Door een verbeterde ontwatering voor de landbouw is de voeding van het eerste watervoerende pakket de afgelopen decennia afgenomen. (Rapport ' Stroomdal Droomdal', Staatsbosbeheer)

De Eischenbroeksche Loop wordt gevoed met kwelwater uit het eerste watervoerende pakket. Tussen het Messchenveld II en het beekstelsel de Drentse Aa bevindt zich het Noord-Willemskanaal. Het kanaal vangt het kwelwater afkomstig van het Messchenveld II voor een groot deel af voordat het de Eischenbroeksche Loop kan bereiken. Slechts een beperkt deel van het kwelwater afkomstig van het Messchenveld II zal nog kunnen afstromen naar de Eischenbroeksche Loop. Dit is onder meer gebleken uit peilbuizenonderzoek verricht ten oosten van de Noord-Willemskanaal. Uit de analyse van de waterhuishouding, het AHN, de waargenomen stijghoogten en de geohydrologische opbouw volgt dat er slechts een beperkte hydrologische relatie ligt tussen het Messchenveld II en de Eischenbroeksche Loop als onderdeel van het Drentse Aa systeem.

In de autonome situatie is een bedrijventerrein in het zuidelijk deel van Messchenveld II gerealiseerd. Uitgangspunt bij de ontwikkeling is behoud van het beekdal de Messchen en water neutraal bouwen. De realisatie van woningbouw ten opzichte van bedrijventerrein levert een gunstiger effect op ten aanzien van de infiltratie van regenwater omdat het aandeel verhard oppervlak bij woningbouw in de regel kleiner is dan bij een bedrijventerrein. Daarmee scoort de locatie ecohydrologisch positief.

Rhee/Ubbena

Op basis van de waterkansenkaart is het gebied vanuit het aspect water grotendeels geschikt voor duurzaam bouwen, al dan niet in combinatie met afkoppeling en infiltreren. Voor een klein deel van het gebied geldt dat bebouwen alleen mogelijk is door het nemen van aanvullende maatregelen zoals ophogen of drainage.

Rhee/Ubbena bevindt zich in de bovenloop van het beekstelsel het Peizerdiep. In het oostelijk deel bevindt zich op ondiep niveau een keileemlaag, in het westelijk deel ontbreekt deze. In het oostelijk deel kan het regenwater dus nauwelijks naar het diepe grondwater wegzijgen maar zal via ondiepe sloten en greppels snel naar het oppervlaktewater afvloeien. De grondwaterstanden zijn in de winterperiode deels gunstig voor de bebouwing (GHG tussen 40 en 80 cm-maaiveld) maar in de zomer zakken de grondwaterstanden uit (GLG dieper dan 120 cm-maaiveld). De hydrologische relaties met de omgeving bestaan in het westelijke en meest omvangrijke deel vooral uit lokale systemen van slootkwel afhankelijke vegetatie en systemen rond de dalen van de kleinere beken. In het gebied zijn ook een aantal lokale natuurwaarden aangegeven die hiervan afhankelijk zijn. In het westelijke deel ontbreekt de keileem en vindt infiltratie naar diepere pakketten plaats. Tevens vindt in de beekdalen hier kwel plaats van regionale oorsprong. Om de infiltratie naar de diepere bodemlagen zoveel mogelijk te behouden dienen in het westelijk deel dus maatregelen worden genomen om het regenwater zoveel mogelijk vast te houden. Door duurzaam te bouwen zullen de emissies op het Peizerdiepsysteem ten opzichte van het huidige agrarische gebruik kunnen afnemen. Daarmee scoort de locatie ecohydrologisch neutraal.

Wanneer hier volgens de principes van waterneutraal bouwen wordt gewerkt dan dienen vergelijkbare maatregelen als in Messchenveld II genomen te worden (behoud van de infiltratie hoeveelheid en buffering van emissies om de kwelkwaliteit goed te houden).

Zeijerveld

Volgens de waterkansenkaart is het gebied vanuit het aspect water grotendeels geschikt voor duurzaam bouwen met beperkte drooglegging. Daarnaast zijn er enkele kleine gebieden waar de voorkeur uitgaat naar duurzaam bouwen al dan niet in combinatie met afkoppelen en infiltreren. Het deelgebied gelegen tussen de Ter Aardsweg, A28, Rhee en Zeijen is drassig en kan ontwikkeld worden als nat natuurgebied. Oppervlakteafwatering van het Zeijerveld vindt naar het noordelijker gelegen Peizerdiepsysteem plaats. Het deelgebied Zeijerveen en het Bos-Golfterrein watert af in zuidelijke richting middels een duiker onder de A28, via het stedelijk gebied van Assen, uiteindelijk op het Havenkanaal.

Zeijerveld is gelegen op een keileemplateau. De keileemlaag ligt op het Zeijerveld dicht onder het maaiveld. Hierdoor wordt de infiltratie van regenwater beperkt. De grondwaterstanden zijn in de winterperiode relatief hoog (GHG tussen 25 en 40 cm-maaiveld) maar in de zomer zakken de grondwaterstanden uit (GLG dieper dan 120 cm-maaiveld).

De hydrologische relaties met de omgeving bestaan daarmee vooral uit lokale systemen van slootkwel afhankelijke vegetatie en systemen rond de dalen van de Kleinere beken. In het gebied zijn ook een aantal lokale natuurwaarden aangegeven die hiervan afhankelijk zijn.

Aan grote delen van dit systeem is een natuurfunctie toegekend. Door duurzaam te bouwen zullen de emissies op het Peizerdiepsysteem ten opzichte van het huidige agrarische gebruik kunnen afnemen. Op ecohydrologisch vlak scoort de locatie neutraal.

Kloosterveen III Noord en West

Aan de noordrand en een deel van de westrand van Kloosterveen is vanuit het aspect water alleen bebouwing mogelijk met aanvullende maatregelen zoals ophogen of drainage. Het overige deel van de westrand is geschikt voor duurzaam bouwen.

Het kenmerk van een polder is dat de watergangen op een lager peil gehouden worden dan de omgeving. Daardoor kan een polder de omgeving draineren. Bij Kloosterveen zijn er twee factoren waarom dit drainerende effect op de omgeving niet aanwezig is.

Ten eerste komt in Kloosterveen grotendeels een ondiep slecht doorlatende keileemlaag voor met grote hydrologische weerstand en is er een beperkte stroming vanuit diepere pakketen. Het regenwater kan nauwelijks naar het diepe grondwater wegzijgen maar zal via ondiepe sloten en greppels snel naar het oppervlaktewater afvloeien. De hydrologische relaties met de omgeving bestaan vooral uit lokale systemen van slootkwel afhankelijke vegetatie.

Daarnaast wordt de omgeving van Kloosterveen gevormd door hydrologische grenzen: de zuidelijk en de westelijk gelegen vaart (Norgervaart) snijden gezien hun diepte waarschijnlijk in de keileem. De vaart vormt daarmee een vaste stijghoogte voor het freatische pakket waarin de sloten van Kloosterveen gelegen zijn. Wanneer er dus een verlaging of drainerend effect optreedt dan zal de vaart toeleveren. Hierdoor werkt de verlaging niet door. De noordelijke grens wordt gevormd door het Tonckensbos waar de keileem tot aan maaiveld komt. Dit is een hydrologisch dichte grens waardoor geen toestroom plaatsvindt. In het oosten is geen grens aanwezig, maar daar zijn ook geen natuurfuncties. Eventuele ongewenste ontwatering ten aanzien van Kloosterveen I is eenvoudig met een watergang op te lossen (dit door het dunnen freatische pakket op het keileem). Door de aanwezige natuurlijke grenzen scoort de locatie neutraal ten aanzien van de ecohydrologische effecten naar de omgeving.

Kloosterveen III Zuid

Randen van Kloosterveen Zuid III is geschikt voor duurzaam bouwen. Omdat er natuurlijke grenzen aanwezig zijn heeft ontwikkeling een neutraal effect op de ecohydrologische situatie naar de omgeving.

Assen-Zuid

Volgens de waterkansenkaart is het gebied vanuit het aspect water deels alleen bebouwing mogelijk met aanvullende maatregelen zoals ophogen of drainage.

Er is geen relatie tussen de standplaatsfactoren voor de regionale kwel afhankelijke natuurwaarden in Geelbroek en de ontwikkeling van het plangebied, doordat er bij de ontwikkeling waterneutrale invulling wordt nagestreefd en de hydrologische relatie afwezig is. Hierdoor verandert de infiltratie op regionale schaal niet. Door het dicht onder, tot op maaiveld niveau voorkomen van een keileempakket in de ondergrond van locatie Assen-zuid is de infiltratie naar het diepere watervoerend pakket beperkt en wordt de kwaliteit en hoeveelheid regionale kwel niet negatief beïnvloed. Daarbij komt dat de regionale kwel ter plaatse van Geelbroek bestaat uit aangerijkt water dat meer zuidelijk gelegen infiltratiegebieden komt. De ondiepe kwel vanuit het gebied in oostelijke richting wordt afgevangen door de aanwezige spoorwaaier.

Door een aanwezige spoorwaaier is er vanuit Assen-zuid naar Geelbroek geen grondwaterstromingscomponent boven de keileem. Een ecohydrologische relatie met het oostelijk gelegen Geelbroek is er daarmee niet.

Waterhuishoudkundig is er een relatie tussen het Witterdiep en de locatie Assen-zuid. De watergang die de gemeentegrens vormt op locatie Assen-zuid watert af naar het Witterdiep. Ingrepen in Assen-zuid kunnen daarmee effecten hebben op de oppervlaktewaterkwaliteit en de aanvoer naar het Witterdiep. Door duurzaam te bouwen zullen de emissies op het Witterdiep ten opzichte van het huidige agrarische gebruik kunnen afnemen. Door waterneutraal te bouwen en het water zoveel mogelijk vast te houden in of rondom het plangebied kan een toename van piekafvoeren op het Witterdiep worden voorkomen. Op basis van de bodemopbouw en de aanwezige bermsloten is geen ecohydrologische relatie tussen Assen-zuid en het Witterdiep aanwezig.

De waterkwaliteit naar de omgeving wordt door de waterberging en vervolgens plaatsvindende (beperkte) infiltratie verbeterd ten opzichte van het huidige landbouwkundige gebruik. De standplaatsen van de vegetatie, die afhankelijk is van de lokale kwel rond het gebied, worden verbeterd. Aan de zuidelijke en oostelijke rand wordt de kwel versterkt. In alternatief 1 vindt daarnaast buffering plaats gericht op een waterkwaliteitsverbetering. Wat betreft effecten op lokale kwelafhankelijke niveau scoort deze locatie neutraal.

Conclusie effecten hydrologie

Tabel 3.5

Overzicht effectbeoordeling voor het aspect ecohydrologische relaties

Criteria	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	N-W	
Geschiktheid voor bebouwing	+	0	-	+	-	0
Ecohydrologische relaties	+	0	0	0	0	0

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

De locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Zuid zijn zonder extra maatregelen geschikt voor bebouwing (+). Voor Rhee/Ubbena en Assen-Zuid geldt dat het grootste deel van de locatie wel geschikt is, maar voor een gedeelte aanvullende maatregelen in de vorm van ophoging of drainage benodigd zijn (score 0). Zeyerveld kent hoge grondwaterstanden en drassige delen, waardoor de geschiktheid niet op de hele locatie geschikt is (-). Ook Kloosterveen III Noord en West zijn niet direct geschikt voor bebouwing (-). Zowel Zeyerveld als Kloosterveen II Noord en West zijn weliswaar geschikt te maken, echter het totale maatregelen pakket is daarbij aanzienlijk.

De locaties Messchenveld II, veroorzaakt een positief effect ten aanzien van de ecologische relaties met de omgeving. Alle overige locaties veroorzaken een verwaarloosbaar effect ten aanzien van de ecohydrologische relaties. Deze effecten zijn dan ook beoordeeld als neutraal (0).

3.1.3

ECOLOGIE

Onderstaand zijn de effecten beschreven van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien van ecologie.

Algemeen

De EU-Habitatrichtlijn, de EU-Vogelrichtlijn, de Conventie van Bern en het Verdrag inzake Biologische diversiteit bevatten regels ter bescherming van kwetsbare soorten en hun leefgebied. De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. De soortenbescherming, welke landelijk is geregeld onder de Flora- en faunawet en de gebiedbescherming waarbinnen de Natuurbeschermingswet 1998 een belangrijk kader is. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een andere vorm van gebiedsbescherming en afkomstig uit de Nota Ruimte (2005).

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet kan consequenties hebben voor de locatiekeuze van uitbreidingslocaties. Er is daarom voor de prioritaire locaties een natuurscan uitgevoerd, waarin is nagegaan of deze soorten en hun leefgebieden binnen deze locaties voorkomen en wat de mogelijke consequenties van eventuele uitbreiding kunnen zijn. Voor soorten uit tabel 1 (algemeen voorkomende beschermde soorten) van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Voor soorten uit tabel 2 en 3 (soorten die bescherming genieten op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen en enkele andere als "strikt beschermd" benoemde soorten) bestaan beduidend minder mogelijkheden voor een ontheffing of vrijstelling van de verbodsbepalingen. Ontheffingen kunnen worden verkregen als er geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is (tabel 2) en voor tabel 3 soorten gelden de aanvullende eisen van een in de wet genoemd belang en de afwezigheid van een alternatief.

Natuurbeschermingswet 1998

Een belangrijk deel van deze wetgeving geeft uitvoering aan Europese richtlijnen. Daarbij gaat het om de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Natura 2000-gebieden vallen onder het beschermingsregime dat is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Andere gebieden die een beschermde status op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 hebben gekregen zijn de beschermde natuurmonumenten, en de gebieden die de minister van LNV aanwijst ter

uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van de Natura 2000-gebieden).

Natura 2000

Onder Natura 2000 worden de gebieden verstaan die op grond van de Vogel- en Habitat-richtlijn worden aangewezen. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Om de instandhoudingsdoelen te waarborgen, geldt een vergunningplicht voor alle plannen en projecten die mogelijk (significante) gevolgen kunnen hebben voor het beschermde natuurgebied. Een vergunning voor een project kan alleen worden verleend indien vooraf zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelen niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken én wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen).

Ecologische Hoofdstructuur

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De bescherming van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door toepassing van een afwegingskader, het zogenoemde "nee, tenzij-beginsel". Er dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan alvorens een ingreep, die schade aan de waarden toe kan brengen, de goedkeuring van het bevoegde gezag (provincie) kan krijgen.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met bepaalde, per gebied verschillende, natuurkwaliteit. De EHS moet duurzame natuurkwaliteit garanderen, met als doel het behoud en de ontwikkeling van biodiversiteit. Voor de (P)EHS geldt een 'nee, tenzij-regime'. Ontwikkelingen en ingrepen kunnen plaatsvinden in een gebied als voldaan wordt aan twee voorwaarden:

§ De ingreep is 'van groot openbaar belang'

§ Er zijn geen alternatieven mogelijk.

Bovendien moeten nadelige effecten op de natuur worden verzacht ('mitigatie'). Als mitigatie niet mogelijk of niet voldoende is, moet de natuur die verloren gaat op een andere plek worden vervangen door nieuwe natuur. De initiatiefnemer dient dit te compenseren.

Ingrepen in de EHS die niet 'van groot openbaar belang' zijn, zijn nu onder voorwaarden toch mogelijk door toepassing van twee nieuwe spelregels: de 'EHS-saldobenadering' en 'herbegrenzen EHS'.

Deze twee instrumenten moeten zorgen dat de EHS niet alleen even groot en even waardevol blijft, maar er zelfs beter op wordt. De saldobenadering is daarbij gericht op een combinatie van meerdere projecten. Het herbegrenzen is bedoeld voor kleinere ingrepen.

Deze wet- en regelgeving wordt in acht genomen bij de verdere uitwerking van de locatiekeuze van de uitbreidingslocaties.

Alle Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder het beschermingsregime van de EHS.

Deze beleidskaders kunnen consequenties hebben voor de locatiekeuze van uitbreidingslocaties. In verband hiermee is daarom voor de prioritaire locaties een natuurscan (ARCADIS, 2004) uitgevoerd, waarin is nagegaan of deze soorten en hun leefgebieden binnen deze locaties voorkomen en wat de mogelijke consequenties van eventuele uitbreiding kunnen zijn. Hieronder worden per prioritaire locatie de uitkomsten van de natuurscan samengevat. Voor een uitgebreide toelichting op deze natuurscan wordt verwezen naar de rapportage 'Natuurscan'.

De natuurscan geeft een beeld van het voorkomen van beschermde en bedreigde soorten op de zoeklocaties. Echter, het geeft geen compleet en actueel genoeg beeld om hierop besluiten te kunnen baseren. Na vaststellen van de definitieve locaties en ingrepen, dient een gedetailleerd flora- en faunaonderzoek plaats te vinden, waarbij de voorkomende soorten in kaart worden gebracht. Ook dient in beeld te zijn gebracht of er significant negatieve effecten zijn op beschermde gebieden (Natura 2000 en EHS). Hierop kunnen dan eventuele mitigerende maatregelen en / of een ontheffingsaanvraag/vergunningaanvraag gebaseerd worden.

VERGUNNING EN ONTHEFFING

Afhankelijk van de mate en verstoring en verdroging kunnen (externe) effecten optreden op EHS-gebieden en leefgebieden van beschermde soorten als adder, levendbarende hagedis en heideblauwtje. Dit kan betekenen dat hiervoor vergunningen of ontheffingen vereist zijn. In het MER stadsrand West wordt dit nader onderzocht.

Messchenveld II

De natuurwaarde in het gebied concentreren zich in de groene elementen die gespaard blijven. In het Messchenveld zijn waarnemingen bekend van broedgevallen van kerkuil, grote bonte specht en buizerd. Nesten van deze soorten zijn volgens de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden. Daarnaast komt er in het gebied een groot aantal zeldzame broedvogels voor als gele kwikstaart, grauwe vliegenvanger en kneu. Voor deze soorten kan geen ontheffing verleend worden. Daarom is het noodzakelijk de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het Messchenveld vormt leefgebied van de levendbarende hagedis (tabel 2). Voor deze soort is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. Voor een groot aantal vleermuizen (tabel 3) dient het gebied als foerageerlocatie. Voor foerageergebied van vleermuizen is de aanvraag van een ontheffing niet noodzakelijk. Wel kan ten behoeve van vleermuizen een aantal maatregelen toegepast worden. Deze maatregelen worden genoemd in de natuurscan.

In de natuurscan wordt een aantal beschermde plantensoorten genoemd als wilde gagel, zonedauw, beenbreek en valkruid (allen tabel 2). Voor deze soorten kunnen verbodsbepalingen overtreden worden. Door groeiplaatsen te ontzien worden geen verbodsbepalingen overtreden. Indien dit niet mogelijk is, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ook hier geldt dat de gegevens uit de natuurscan geactualiseerd en gecompleteerd moeten worden.

Voor een aantal in het gebied voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling. Wel wordt er in de natuurscan een aantal maatregelen genoemd om aan de zorgplicht te kunnen voldoen. Hierbij kan gedacht worden aan het zoveel mogelijk sparen en intact houden van bospaden, schrale wegbermen, poelen, slootkanten en geleidende landschapselementen zoals houtwallen.

Rhee/Ubbena

In het gebied zijn waarnemingen bekend van soorten die volgens de Flora- en faunawet beschermd zijn. Het gaat hier om de oeverzwaluw, gevlekte orchis, klokjesgentiaan en welriekende nachtorchis. Voor de klokjesgentiaan en de gevlekte orchis (tabel 2) geldt dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden indien ingrepen buiten het heideterrein en de omgeving van Smeerveense loop plaatsvinden. Daarnaast geldt dat voor de gevlekte orchis ingrepen buiten slootkanten in cultuurgrasland en natte, schrale wegbermen plaatsvinden. Voor welriekende nachtorchis (tabel 2) worden geen verbodsbepalingen overtreden indien ingrepen buiten het heideterrein en de omgeving van Smeerveense loop plaatsvinden en de groeiplaatsen niet worden beïnvloedt.

Met betrekking tot zeldzame planten- en vlindersoorten worden aanbevelingen gedaan zoals het zoveel mogelijk sparen van het Meestersveen, natte natuurterreinen, schrale wegbermen, bospercelen, houtwallen, slootkanten en natte graslanden.

Daarnaast behoren de in het noorden gelegen gebieden het Achterste Veen en het Boerveen tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Voor de effecten van de ingrepen op deze gebieden moet nader onderzoek plaatsvinden.

Zeijerveld

Voor het gebied geldt dat men met betrekking tot de aanwezigheid van ganzen en zwanen verplicht is vanuit de Habitatrichtlijn te onderzoeken of significante effecten te verwachten zijn voor het Vogelrichtlijngebied Fochteloërveen. Dit onderzoek zal moeten worden uitgevoerd voorafgaand aan een eventuele gebiedsontwikkeling.

In het gebied komen soorten voor die volgens de Flora- en faunawet beschermd zijn. Voor het voorkomen van wilde gagel (tabel 2) worden geen verbodsbepalingen overtreden mits de ingrepen buiten terreinen met moeras/vennetjes plaatsvinden. Vanwege de aanwezigheid van de heikikker (tabel 3) moeten ingrepen buiten heideterreinen plaatsvinden, mits deze ingrepen niet van invloed zijn op leefgebied (verdroging).

Voor bedreigde planten- en vlindersoorten worden in de natuurscan aanbevelingen gedaan als schrale bermen en taluds van sloten intact te laten en natuurterreintjes, schrale wegbermen en slootkanten zoveel mogelijk te sparen. Voor verdere maatregelen wordt verwezen naar de natuurscan.

Kloosterveen III Noord en West

Voor het gebied geldt dat men met betrekking tot de aanwezigheid van ganzen en zwanen verplicht is vanuit de Habitatrichtlijn te onderzoeken of significante effecten te verwachten zijn voor het Vogelrichtlijngebied Fochteloërveen. Dit onderzoek zal moeten worden uitgevoerd voorafgaand aan een eventuele gebiedsontwikkeling.

In het gebied komen soorten voor die vanuit de Flora- en faunawet beschermd zijn. Deze gegevens dienen voor uitvoering gecompleteerd en geactualiseerd te worden. In het gebied zijn waarnemingen bekend van de alpenwatersalamander (tabel 2), adder (tabel 3) en wilde gagel (tabel 2). Ook wordt het voorkomen van het heideblauwtje (tabel 3) gemeld bij de natte heide nabij het Tonckensbos. Voor de in het gebied aanwezige broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Daarom geldt dat de werkzaamheden altijd buiten het broedseizoen plaats moeten vinden. De boommarter (tabel 3) komt nog niet in het gebied voor maar het gebied is wel aangemerkt als potentieel leefgebied. Bij uitvoering van de plannen moet worden nagegaan of de boommarter in het gebied voorkomt. Bij aanwezigheid van de soort dient men na te gaan of door de stadsuitbreiding verbodsbepalingen overtreden worden. In de natuurscan worden verder aanbevelingen gedaan met betrekking tot vleermuizen, planten en vlinders. Voor vleermuizen

(tabel 3) worden geen verbodsbepalingen overtreden, aangezien alleen foeragerende exemplaren zijn waargenomen (geen aantasting foerageergebieden/vliegroutes?). Wel wordt in de Natuurscan een aantal maatregelen voorgesteld ter bescherming van vleermuizen. Voor algemeen voorkomende planten- en vlindersoorten wordt een algemene vrijstelling verleend. Dit betekent dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden. Wel wordt in de natuurscan een aantal maatregelen voorgesteld ter bescherming van deze soorten. Hierbij kan gedacht worden aan het zoveel mogelijk sparen en intact houden van geleidende landschapselementen en schrale bermen en taluds van sloten.

Voor de nabijgelegen EHS-gebieden zouden mogelijk negatieve effecten (verdroging, verstoring) kunnen ontstaan op de kenmerkende waarde van deze gebieden. Er moet nader onderzoek gedaan worden of er ook daadwerkelijk negatieve effecten plaats zullen vinden.

Kloosterveen III zuid

Er is in dit specifieke deelgebied geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde of bedreigde flora en fauna. Maar het betreft een relatief intensief gebruikt gebied, infrastructuur, woningen, braakliggend terrein, hetgeen de geschiktheid voor bedreigde flora en fauna beïnvloed. Tevens zijn goede maatregelen te nemen, zoals het ontzien van groeiplaatsen en het zoveel mogelijk sparen en intact houden van gevoelige en ondersteunende elementen. Verder onderzoek naar het mogelijk voorkomen van beschermde flora en fauna is noodzakelijk om te voorkomen dat verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden.

Assen-Zuid

De natuurwaarden in het gebied concentreren zich in de groene elementen die gespaard blijven. In het gebied zijn waarnemingen bekend van soorten die volgens de Flora- en faunawet zijn beschermd en waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om levendbarende hagedis (tabel 2), poelkikker, heikikker (beiden tabel 3), alpenwatersalamander (tabel 2), adder (tabel 3) en een aantal plantensoorten, te weten brede orchis, rietorchis, waterdrieblad, wilde gagel, kleine zonnedauw, klokjesgentiaan en jeneverbes (alleen tabel 2). Voor de adder, alpenwatersalamander, jeneverbes en wilde gagel geldt dat geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden als het heideterrein, het Anreepdiepje, de houtwallen en de bosjes nabij poelen gespaard worden. Wanneer de ingrepen buiten de natte graslanden plaatsvinden is eveneens geen ontheffing noodzakelijk voor de brede orchis. Voor overige soorten geldt dat de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is, indien niet duidelijk is hoe de soorten en leefgebieden gespaard kunnen worden. Voor het verkrijgen van een ontheffing moeten de gegevens uit de natuurscan geactualiseerd en gecompleteerd worden. De groenelementen in het gebied zijn reeds opgenomen in de Groene Mal, hierdoor zullen de meeste leefgebieden worden ontzien. In de natuurscan worden verder aanbevelingen gedaan met betrekking tot planten van de Rode Lijst. Hierbij kan gedacht worden aan het zoveel mogelijk sparen en intact houden van houtwallen, schrale bermen en taluds van sloten.

Nabij het gebied Assen Zuid is EHS-gebied Geelbroek gelegen. Mogelijk worden de waarden in dit gebied aangetast door de stadsuitbreiding. Hier dient nader onderzoek naar verricht te worden.

Conclusie ecologie

Tabel 3.6

Overzicht effectbeoordeling voor het aspect ecologie

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

Criteria	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	N/W	
Aantasting biotopen: verstoring en versnippering	0/-	-	-	0/-	-	0/-

In alle gebieden kunnen effecten optreden op de aanwezige natuurwaarden. Door een goede inpassingen het handhaven van de elementen waar de natuurwaarden zich concentreren, blijven de effecten beperkt. De locaties Meschenveld II, Kloosterveen III Zuid en Assen-Zuid scoren daarom 0/- . De locaties Rhee/Ubbena, Zeijerveld en Kloosterveen III Noord en West scoren (-).

3.1.4**MOBILITEIT**

In de komende jaren zal de landelijke trend zijn dat het autobezit en –gebruik nog (fors) toenemen. Deze trend krijgt ook zijn weerslag in Assen. Vanuit het beleid van duurzaamheid moet het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer worden bevorderd en de groei van het autoverkeer worden beperkt. De auto blijft in Drenthe echter een belangrijk vervoermiddel.

De locatiekeuze voor woon- en werkgebieden moet mede afgestemd worden op de capaciteit en ontwikkelingsmogelijkheden van de stedelijke hoofdinfrastructuur voor auto, fiets en openbaar vervoer. Een toename van circa 4000 woningen (inbreiding en uitleg) betekent grofweg 24.000 autoritten en 16.000 fietsritten per dag extra. In het spitsuur vindt ca. 10% van deze ritten plaats. Het aantal auto- en fietsritten dat wordt geproduceerd door een bedrijventerrein kan moeilijker worden ingeschat aangezien nog niet bekend is wat voor een type bedrijven het terrein zal gaan aantrekken en hoe intensief het terrein zal worden bebouwd.

Auto-ontsluiting

De stroomwegen (A28 en N33) rondom Assen bieden in de toekomst nog voldoende capaciteit om een toename in de intensiteit van het gemotoriseerde verkeer te verwerken. Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen zal de druk op de bestaande infrastructuur van Assen toenemen. Het hoofdwegennet (ontsluitingswegen) van Assen heeft in de toekomst (na 2020) niet op alle plaatsen voldoende capaciteit om de toename van het gemotoriseerde verkeer door de groei van het aantal inwoners/woningen te verwerken. Dit komt vooral naar voren op de toegangsroutes naar de stad en bij de aansluitingen op de Europaweg. Vanuit de stadsrand is het aantal toegangen richting de binnenstad beperkt. Spreiding van verkeer over meerdere poorten van de binnenstad verdient de voorkeur.

Bij een toename van het autobezit moet in (nieuwe) woonwijken rekening worden gehouden met een hogere parkeernorm (2 parkeerplaatsen per woning). In de nieuwe woonwijken en werkgebieden zal de parkeervraag vooral op eigen terrein opgelost moeten worden.

Fiets

Binnen het stedelijke gebied is de fiets een belangrijk vervoermiddel. Voor verplaatsingen binnen Assen wordt de fiets goed gebruikt. Het beleid is er op gericht om verplaatsingen tot 7,5 km vooral met de fiets te laten maken. Hiervoor is een aantrekkelijk fietsnetwerk nodig. Het fietsnetwerk moet vooral comfortabel (asfalt/beton) zijn en korte, snelle routes hebben. Nieuwe woon- en werkgebieden moeten aansluiten op het primaire fietsnetwerk. Het is van belang dat het centrum en de voorzieningen goede stallingsvoorzieningen hebben. Speciale aandacht is hierbij ook nodig voor voorzieningen bij het station en de bushaltes.

Nieuwe woongebieden moeten ook aansluiten op het netwerk van recreatieve fietspaden.

OV

Assen is gelegen aan het spoor Groningen-Zwolle. Het station is het vertrekpunt van Q-liners, streek- en stadsbussen. Hiermee heeft Assen een goede ontsluiting met openbaar vervoer. In de regio Groningen Assen wordt aangegeven dat stations als Assen Noord (Marsdijk) en Assen Zuid kansrijk zijn. Het station Assen Zuid kan een multifunctioneel transferium worden. Dit station is vertrekpunt voor (HOV)-bussen richting Rolde/Gieten en de woonwijk Kloosterveen daarnaast is dit station van belang voor bezoekers van evenementen op/bij het TT-Circuit. Vanuit het belang van het openbaar vervoer gaat de voorkeur uit naar woon- en/of /werkgebieden, die binnen het invloedsgebied liggen van een station (spoor) of een halte (tram of bus). Het invloedsgebied van een station ligt vooral binnen een straal van 2 km, het invloedsgebied van een bushalte ligt binnen straal van 500 meter.

Er is een sterke verkeersrelatie tussen Assen en Groningen. Deze relatie zal ook voor de bewoners van nieuw te bouwen woningen gelden. Dit betekent dat er ook goede openbaar vervoerverbindingen van en naar Groningen moeten zijn of gemaakt moeten worden. Parkeermaatregelen in en rondom de binnenstad van Groningen en Assen zullen het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren. Voor de nieuwe woonwijken geldt dat een stedenbouwkundige inrichting, gericht op de halte(s) van het hoogwaardig openbaar vervoer en de fietsvoorzieningen een grote bijdrage kan leveren aan de aantrekkelijkheid en het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets.

Conform de richtlijnen wordt in een overzicht gegeven van knelpunten in het hoofdwegennet ten aanzien van verkeer en het woon- en leefmilieu bij realisatie van de locatie alternatieven.

Modal Split

Om meer inzicht te verkrijgen van de effecten in de mobiliteit van de ontwikkelingslocaties zijn berekeningen uitgevoerd met behulp van een verkeersmodel. Dit model (Goudappel Coffeng 2005) is opgesteld voor de Regio Groningen Assen waarbij voor Assen een uitvergroting is gemaakt. De volgende modellen zijn doorgerekend:

- § 2004: huidige situatie (dus exclusief bedrijventerrein Graswijk en een nieuwe woningbouwlocatie);
- § 2020-0: autonome situatie voor 2020 uitgaande van de huidige situatie inclusief realisatie van alle beleidsplannen waarover nu reeds een positief besluit is genomen (concreet: geen extra bouwlocatie ter grootte van 2.250 woningen);
- § 2020-KV: conform 2020-0 inclusief de nieuwe woningbouwlocatie Kloosterveen (2.250 woningen);
- § 2020-MV: conform 2020-0 inclusief de nieuwe woningbouwlocatie Messchenveld (2.250 woningen); in verband met de benodigde ruimte voor woningen verdwijnen in dit gebied 1.000 arbeidsplaatsen; ter compensatie wordt bedrijventerrein Graswijk gerealiseerd (1.000 arbeidsplaatsen);
- § 2020-ZV: conform 2020-0 inclusief 2.250 woningen op de nieuwe woningbouwlocatie Zeijerveld;
- § 2020-R: conform 2020-0 inclusief 2.250 woningen op de nieuwe woningbouwlocatie Rhee;

De modal split geeft inzicht in de voertuigkeuze die de mobilist (reiziger) maakt. Eerst wordt een overzicht gegeven van de modal split van geheel Assen. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de modal split per ontwikkelingslocatie. In de berekeningen van de modal split zijn niet de extra stations in Assen meegenomen.

Tabel 3.7

Modal split voor geheel Assen

situatie	percentage auto	percentage openbaar vervoer	percentage fiets
2004	53,3%	7,0%	39,7%
2020-0	58,1%	6,7%	35,1%
2020-KV	58,4%	6,9%	34,7%
2020-MV	58,4%	6,9%	34,7%
2020-ZV	58,8%	6,9%	34,3%
2020-R	58,9%	6,9%	34,1%

Bij een autonome ontwikkeling (2020-0) van de mobiliteit zal de modal split voor de stad Assen veranderen. Het aandeel auto in de modal split zal met ongeveer 5% toenemen, dit gaat vooral ten koste van het aandeel fiets. Door de realisatie van woningen aan de rand van de stad zal er een verschuiving in de modal split plaatsvinden. Door de grotere afstand tot de binnenstad zal het autogebruik in de ontwikkelingslocaties groter worden. Ten opzichte van de gehele stad is de verschuiving relatief beperkt.

Per ontwikkelingslocatie is er meer onderscheid in de modal split (zie Tabel 3.7). Het autogebruik van locaties die verder van het centrum en de voorzieningen zijn gelegen is duidelijk hoger dan locaties die dichterbij bestaande voorzieningen zijn gelegen. Bij ontwikkelingslocaties die dichterbij bestaande voorzieningen liggen is het fietsgebruik aanzienlijk hoger.

De modal split voor het bedrijventerrein Assen Zuid is iets gunstiger dan de modal split die landelijk van toepassing is voor bedrijfsterrainen.

Tabel 3.8

Modal split per uitbreidingslocatie

uitbreidingsgebied	Percentage auto	percentage openbaar vervoer	percentage fiets
Kloosterveen	63,5%	9,6%	27,0%
Messchenveld	62,1%	9,4%	28,5%
Zeijerveld	68,3%	9,3%	22,4%
Rhee	69,5%	10,2%	20,3%
Graswijk 50 hectare	81,4%	4,3%	14,3%
Graswijk 70 hectare	80,6%	5,2%	14,2%

Voertuigkilometrage

In de onderstaande tabel is de in het studiegebied gereden voertuigkilometrage opgenomen. Omdat in dit aantal ook het doorgaand verkeer ten opzichte van het studiegebied is inbegrepen (geen herkomst en bestemming in Assen), is tevens expliciet aangegeven hoeveel voertuigkilometers over de hoofdrijbaan van de A28 worden gereden.

Tabel 3.9

Verreden voertuigkilometers per werkdagdeel in het studiegebied (bron: RGA-verkeersmodel versie 1.0)

Situatie	Autosnelweg	overige beschouwde wegtypen	totaal	groei t.o.v. 2004
2004	602.112	857.677	1.459.789	0%
2020-0	820.961	1.072.195	1.893.156	30%
2020-KV	843.486	1.097.931	1.941.417	33%
2020-MV	840.521	1.063.666	1.904.187	30%
2020-ZV	836.404	1.073.939	1.910.342	31%
2020-R	853.791	1.044.763	1.898.554	30%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aantal voertuigkilometers tussen de huidige en de autonome situatie groeit met ruim 30%. Hiervoor zijn drie oorzaken: het aantal inwoners neemt in deze periode toe, de totale weglengte in het studiegebied neemt toe en het autogebruik stijgt.

Daarentegen blijft het aantal voertuigkilometers in de beschouwde varianten op de autonome situatie (KV, MV, ZV, R) nagenoeg gelijk aan de autonome situatie 2020-0. Dat komt omdat de modal split en de totale weglengte in deze situaties min of meer vergelijkbaar zijn. De wijziging in het aantal inwoners en arbeidsplaatsen is te beperkt om grootte verschillen op de schaal van Assen te krijgen.

Verkeersveiligheid

Om uitspraken over de verkeersveiligheid binnen het studiegebied te kunnen doen, zijn aan de verschillende gehanteerde wegtypen risicocijfers verbonden. Deze risicocijfers hebben betrekking op een duurzaam veilige weginrichting en zijn gebaseerd op het rapport "Methode voor berekening van duurzaam-veilig-kencijfers op basis van veranderingen in ongevalspatronen" van het SWOV (rapportnummer R-2002-23).

Tabel 3.10

Aantal letselongevallen in het studiegebied

situatie	SW bubeko	GOW bubeko	GOW bibeko	EWT bibeko	totaal	groei t.o.v. 2004
2004	11	18	50	28	107	0%
2020-0	15	18	67	35	136	27%
2020-KV	15	20	66	37	138	29%
2020-MV	15	18	66	35	135	26%
2020-ZV	15	19	66	35	135	26%
2020-R	16	17	68	35	134	25%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aantal letselongevallen tussen de huidige en de autonome situatie groeit met 27%, terwijl hiervoor is geconstateerd dat het aantal voertuigkilometers in dezelfde periode met 31% toeneemt. Het aantal letselongevallen stijgt dus minder hard, hetgeen betekent dat de situatie met betrekking tot de verkeersveiligheid verbetert. Belangrijkste oorzaak hiervan is dat in de periode 2004-2020 het wegennet wordt uitgebreid met relatief veilige wegen. Daarentegen blijft het aantal letselongevallen in de beschouwde varianten op de autonome situatie nagenoeg gelijk aan de autonome situatie 2020-0. Dat komt omdat de inrichting van de wegen behorend tot het studiegebied in deze situaties min of meer vergelijkbaar is. Een beperkte uitbreiding van het wegennet (als gevolg van de realisatie van de uitbreidingslocatie) maakt weinig verschil.

Parkeren

Bij een toename van het autobezit moet in (nieuwe) woonwijken rekening worden gehouden met een hogere parkeernorm (2 parkeerplaatsen per woning). In de nieuwe woonwijken en werkgebieden zal de parkeervraag vooral op eigen terrein opgelost moeten worden. In de afweging van de ontwikkelingslocaties heeft parkeren geen onderscheidend vermogen. Het parkeren moet standaard worden opgenomen in bestemmingsplannen en uitwerkingsplannen.

Verwachte knelpunten

Het hoofdwegennet (ontsluitingswegen) van Assen kan niet onbeperkt alle autonome en nieuwe ontwikkelingen opvangen. Het wegennet heeft daarvoor een beperkte capaciteit. De potentiële knelpunten komen vooral naar voren op de toegangsroutes naar de stad en bij de aansluitingen op de Europaweg. Benutting van de bestaande voorzieningen van fiets en openbaar vervoer zal eerst gestimuleerd moeten worden voordat tot infrastructurele maatregelen zal worden overgegaan.

Vanuit de stadsrand is het aantal toegangen voor gemotoriseerd verkeer richting de binnenstad beperkt. Spreiding van verkeer over meerdere poorten van de binnenstad verdient de voorkeur.

Er is een sterke verkeersrelatie tussen Assen en Groningen. Deze relatie zal ook voor de bewoners van nieuw te bouwen woningen gelden. Dit betekent dat er ook goede openbaar vervoerverbindingen van en naar Groningen moeten zijn of gemaakt moeten worden. Parkeermaatregelen in en rondom de binnenstad van Groningen en Assen zullen het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren.

Voor de nieuwe woonwijken geldt dat een stedenbouwkundige inrichting, gericht op de halte(s) van het hoogwaardig openbaar vervoer en de fietsvoorzieningen een grote bijdrage kan leveren aan de aantrekkelijkheid en het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets.

Effectbeoordeling

Onderstaande is de effectbeschrijving opgenomen van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien van mobiliteit.

Messchenveld II

Auto-ontsluiting

Nieuwe ontwikkelingen kunnen aansluiten bij de hoofdinfrastructuur. Het wegvak Peelo is intussen aangepast. De capaciteitsvergroting is gevonden door het uitbreiden van het aantal rijstroken, aanpassing van de op- en afrit Assen-Noord en het ontwikkelen van een 'grote' hoofdontsluitingsweg voor het huidige 'bedrijventerrein Messchenveld'.

Uit de bijeenkomst 'haalbaarheid' is gebleken dat de geplande aanpassingen zo zijn gedimensioneerd dat de ontwikkeling van een nieuwe woon-werklocatie met ruim 2000 woningen in het nieuw te ontwikkelen Messchenveld hierop aan kan sluiten.

Voor een woonwijk van 3000 woningen zijn aanvullende infrastructurale maatregelen nodig. Onderzocht is dat er goede mogelijkheden zijn voor een extra ontsluiting naar het centrum langs de oostoever van het Havenkanaal aansluitend op de dr. Phillipsweg. Richting Groningen zal dan de aansluiting op de A-28 aangepast moeten worden. Wel zullen qua representativiteit en veiligheid mogelijk extra eisen gesteld moeten worden aan de hoofdontsluitingsweg en de flankerende bebouwing, met name de Frankrijklaan.

Tevens is nadere studie vereist naar de mogelijkheid van een verbinding met het voorzieningencentrum Marsdijk vooruitlopend op voorzieningen in de woonwijk Messchenveld. Met de ontwikkeling van de locatie Messchenveld zal de intensiteit op de Taarloseweg beperkt toenemen.

Openbaar vervoer

Er zijn goede mogelijkheden om nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen aan een openbaarvervoersysteem te koppelen. De ontsluiting voor openbaar vervoer zal plaats kunnen vinden met bussen. Hierbij is een koppeling met de busroute door de bestaande woonwijk Marsdijk mogelijk door naast de bestaande fietsbrug een busbrug te leggen. Een andere route is mogelijk via de hoofdontsluitingsroute vanaf de Peelo. Daarnaast kan in de toekomst een station Assen-Noord een rol spelen in de ontsluiting. De realisering van het station is echter geen voorwaarde voor de stedenbouwkundige ontwikkeling van het gebied. Tevens moet een relatie worden gelegd met (hoogwaardig openbaar vervoer) bussen richting Groningen.

Langzaam verkeer

Directe fietsverbindingen met de voorzieningen in de woonwijk Marsdijk zijn mogelijk via een bestaande fietsbrug. Bij de verdubbeling van wegvak Peelo is ook een vrijliggend fietspad gerealiseerd. Daarnaast zullen de werk- en woongebieden ontsloten kunnen worden via fietsroutes naar het centrum en het omringende landschap.

*Rhee/Ubbena**Auto-ontsluiting*

Nieuwe ontwikkelingen kunnen niet zonder meer aangesloten worden op de huidige hoofdinfrastructuur. De weg Assen-Vries zal de toenemende intensiteit niet aankunnen. Grootschalige infrastructurele maatregelen zijn nodig. Deze maatregelen gaan dan ten koste van de karakteristieke bomerrij. Daarnaast is de ontsluiting in het gebied zelf momenteel niet gedimensioneerd op een woon- of werklocatie. De ontwikkeling van de locatie veroorzaakt een beheersbare verandering van het gemotoriseerde verkeer op de hoofdwegen richting het centrum van Assen ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

Openbaar vervoer

§ De nieuwe ontwikkelingen zouden aansluiting kunnen vinden bij de huidige busverbindingen tussen Assen en Vries/Groningen.

Langzaam verkeer

§ Een directe fietsverbinding met het centrum van Assen is mogelijk via het fietspad langs de Asserstraat. Dit geldt tevens voor de fietsverbinding naar Vries. Ook zijn er mogelijkheden voor fietsroutes naar het omringende landschap.

*Zeijerveld**Auto-ontsluiting*

Nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen sluiten niet aan op de huidige hoofdinfrastructuur. Om ontwikkelingen op te kunnen vangen dienen nieuwe grootschalige infrastructuur te worden gerealiseerd, met name richting het centrum en de A28. Het is van belang ruimte te reserveren voor een doorsteek langs Oranjebond richting Nobellaan voor een toekomstige aansluiting van de Ter Aardseweg. Om te voorkomen dat de A28 niet uitgebreid kan worden is het belangrijk om langs de A28 ruimte te reserveren voor verbreding en ook voor het mogelijk ontwikkelen van een zogenaamde by-pass, een nieuwe ontsluitingsweg parallel aan de A28. Een alternatief, een nieuwe rondweg op afstand van de A28, is minder gewenst vanwege de doorsnijding van het landschap.

De wegen naar het centrum kan de toename van de intensiteit van het gemotoriseerde verkeer beperkt opvangen. Vooral het noordelijke gedeelte van de Nobellaan biedt slechts beperkte mogelijkheden. Op de wegen in Zeijen, Zeijerveld en Ubbena heeft de ontwikkeling een negatief effect door een toenemende intensiteit van het gemotoriseerde verkeer.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer sluit niet aan op het bestaande netwerk. Ook hiervoor zullen grootschalige voorzieningen dienen te worden gerealiseerd.

Langzaam verkeer

Het gebied kan ontsloten worden door fietspaden naar het centrum en het omringende landschap die gekoppeld zijn aan de huidige wegenstructuur.

Kloosterveen III Noord en West*Auto-ontsluiting*

Het nieuwe woongebied ten noorden van Kloosterveen (ca 300 woningen) kan worden ontsloten via de tweede hoofdontsluiting en op de oostelijk gelegen Asserwijk. Voor de ontsluiting van het nieuwe woongebied ten westen van Kloosterveen (ca 800 woningen) is een nieuwe ontsluiting

gewenst. Deze nieuwe ontsluiting kan aansluiten bij de planvorming van het tracé van de N373. Hierbij wordt ook gedacht aan een nieuwe brug over de Drentse Hoofdvaart als alternatief voor de Norgerbrug (waarbij de bestaande Norgerbrug overigens gehandhaafd kan blijven voor lokaal verkeer en fietsverkeer). De capaciteit van de kruispunten en het westelijke deel van de Balkenweg moet dan wel worden vergroot. Om te voorkomen dat de A28 niet uitgebreid kan worden is het belangrijk om langs de A28 ruimte te reserveren voor verbreding en ook voor het mogelijk ontwikkelen van een zogenaamde by-pass, een nieuwe ontsluitingsweg parallel aan de A28. Een alternatief, een nieuwe rondweg op afstand van de A28, is minder gewenst vanwege de doorsnijding van het landschap. De wegen naar het centrum kan de toename van de intensiteit van het gemotoriseerde verkeer nog opvangen. Voor wegen in de omgeving betekent ontwikkeling een verhoogde druk op de wegen in Zeijen

Openbaar vervoer

Ontsluiting van de nieuwe woongebieden zal plaats kunnen vinden via bussen. De routes kunnen gekoppeld worden aan de bestaande en geplande routes in en langs Kloosterveen en de stadsbusroute. Belangrijk is dat er samenhang met Kloosterveen I en II ook een directe busverbinding met Groningen wordt gerealiseerd.

Langzaam verkeer

De werk- en woongebieden kunnen ontsloten worden door fietsroutes naar Assen en het centrum van Kloosterveen. Een aandachtspunt bij ontwikkeling van de randen is de aansluiting op de "public footpaths" (voet- en fietspaden) in de huidige woonwijk Kloosterveen.

Kloosterveen III Zuid

Auto-ontsluiting

Het nieuwe woongebied ten zuiden van Kloosterveen kan worden ontsloten via N371 of N373. Deze ontwikkeling heeft nauwelijks effect op het onderliggende wegennet. Te zijner tijd moet de rotonde Balkenweg-Prof. Prakkeweg veranderd worden naar een kruispunt met verkeerslichten. Het kruispunt N371-N373 (Norgerbrug) wordt in de komende jaren door de provincie Drenthe i.s.m. gemeenten Assen en Midden Drenthe aangepast. De ontwikkeling van de locatie veroorzaakt een beheersbare verandering van het gemotoriseerde verkeer op de hoofdwegen richting het centrum van Assen.

Openbaar vervoer

Ontsluiting van de nieuwe woongebieden zal plaats kunnen vinden via bussen. De routes kunnen gekoppeld worden aan de bestaande en geplande routes in en langs Kloosterveen en de stadsbusroute. Belangrijk is dat er i.s.m. de bestaande wijk Kloosterveen ook een busverbinding met Groningen wordt gerealiseerd.

Langzaam verkeer

De werk- en woongebieden kunnen ontsloten worden door rechtstreekse fietsroutes naar het centrum van Assen en voorzieningen in Kloosterveen. Een aandachtspunt bij ontwikkeling van de randen is de aansluiting op de landschappelijke routes (voet- en fietspaden) in de huidige woonwijk Kloosterveen.

Assen-zuid

Auto-ontsluiting

De N33 wordt verdubbeld naar een 2x2 autoweg. Het knooppunt N33-A28 moet worden aangepast. Rijkswaterstaat is gestart met de (planologische) procedures. Voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein Assen-zuid is een aansluiting op de A28 en/of N33 essentieel. De bestaande infrastructuur volstaat niet. In de planuitwerking van de knoop N33-A28 moeten de

nieuwe aansluitingen op de A28 en N33 meegenomen worden. Met een nieuwe aansluiting op de A28 kan ook het gebied ten westen van de A28 beter worden ontsloten.

Openbaar vervoer

Het streven is een nieuw station Assen-zuid te ontwikkelen. Hiervoor zijn nieuwe (trein)reizigers nodig. Het station stelt daarmee randvoorwaarden aan de invulling van het gebied rondom het station. Met een station kan een nieuw knooppunt van openbaar vervoer ontstaan. Voor bussen uit de richting Rolde (via N33) moet een aansluiting op de N33 worden gerealiseerd. Het station Assen-zuid kan daarmee ook een transferium gaan worden voor de overstap auto – trein. Hiervoor is wel een parkeerterrein voor auto’s noodzakelijk. Bezoekers van evenementen op of nabij het TT Circuit kunnen gebruik maken van het station Assen-zuid. Voor een snelle (bus)verbinding tussen het station Assen-zuid en het TT circuit is een viaduct over de A28 nodig. Dit viaduct kan ook gebruikt worden voor een toekomstige busverbinding langs de westzijde van Assen naar Groningen.

Langzaam verkeer

Het gebied kan ontsloten worden door een fietsroute naar het centrum van Assen en richting Beilen. Met een station Assen-zuid en nieuw viaduct over de A28 ontstaat ook een nieuwe oost-west fietsverbinding. Bij het station Assen-zuid moeten goede stallingsmogelijkheden voor fietsen komen.

Tabel 3.11

Overzicht effectbeoordeling voor het aspect mobiliteit

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

Criteria	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	N/W	
Mobiliteit						
Modal split (op wijkniveau)	0	-	-	0	0	0
Verkeersveiligheid	0	0	0	0	0	n.v.t
Aantakken op/versterken huidige infrastructuur	+	-	--	+	+	0**
Bereikbaarheid openbaar vervoer	+	0	-	+	+	+
Bereikbaarheid centrum per fiets	+	0	0	+	+	+
Bereikbaarheid dagelijkse voorzieningen	+	-	-	++	++	n.v.t
* = ++ bij ontwikkelen extra station						
**= ++ bij extra aansluitingen op A28 / N33						

Conclusie effecten mobiliteit

Alle locaties, met uitzondering van het Zeijerveld en Rhee/Ubbena scoren positief op de mogelijkheid voor openbaar vervoer en langzaam verkeer richting het centrum (+). De locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Noord en West en Kloosterveen III Zuid scoren daarnaast ook positief op auto-ontsluiting (aantakken op huidige infrastructuur). De locaties zijn goed te ontsluiten en veroorzaken geen problemen in omliggende wijken. Rhee/Ubbena scoort negatief voor auto-ontsluiting (-), Assen-Zuid scoort hierop neutraal (0). Bij ontwikkeling van Rhee/Ubbena wordt de weg Assen-Vries overbelast. Voor Assen-zuid geldt wel dat de bestaande infrastructuur niet volstaat voor aansluiting op de A28 en/of N33. Ontwikkeling van Zeijerveld vergt grote infrastructurele aanpassingen (--).

3.1.5

GELUID EN LUCHTKWALITEIT

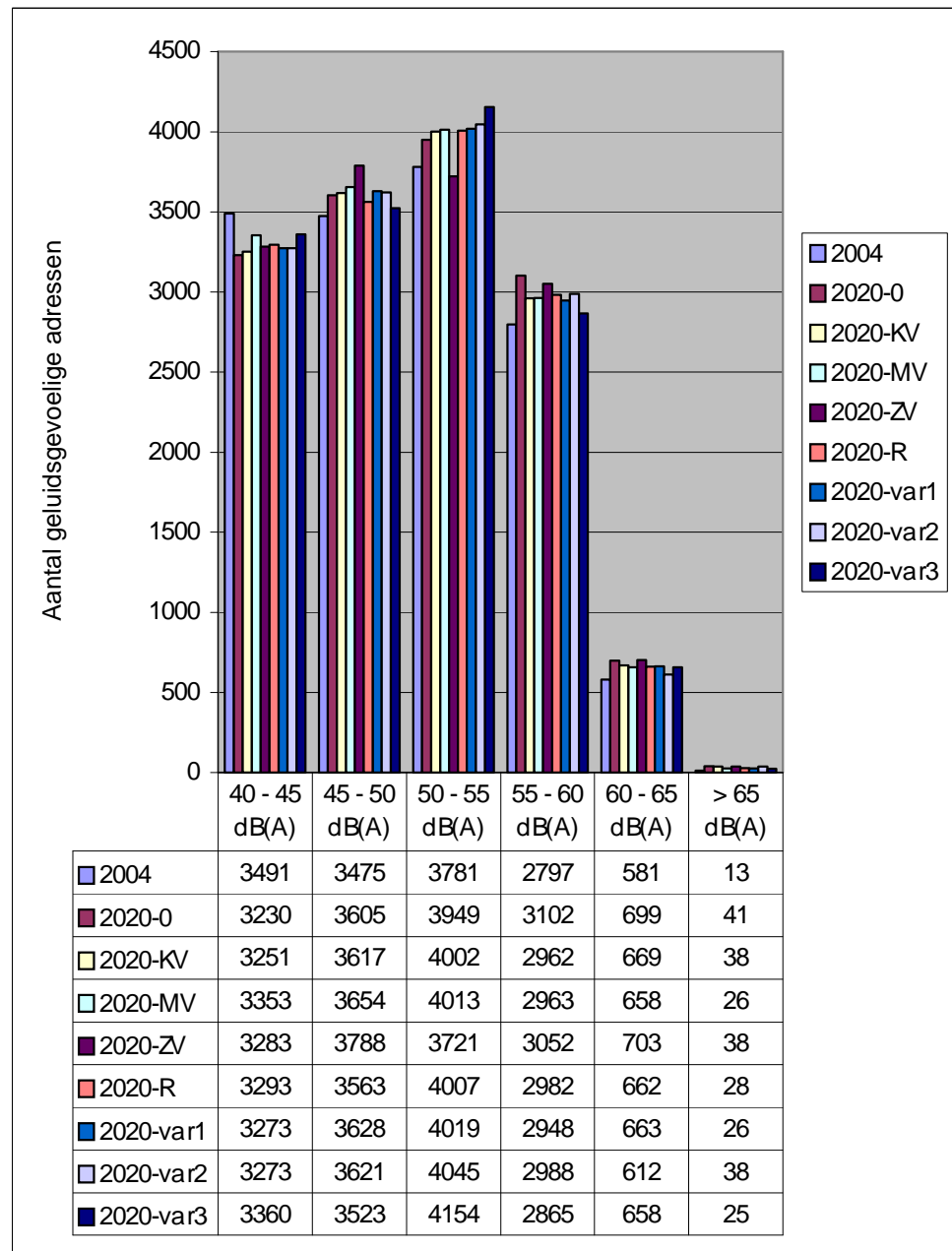
Onderstaande is de effectbeschrijving opgenomen van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien van geluid en luchtkwaliteit.

Geluid

Messchenveld II

In het onderstaande figuur zijn de resultaten van geluidsberekeningen opgenomen met tussenstappen van 5 dB(A). De berekeningen zijn uitgevoerd met het milieumodel van de gemeente Assen op een hoogte van 5 meter. Rekening is gehouden met een correctie artikel 103 van de Wet geluidhinder (per wegtype verschillend).

Figuur 3.2
Resultaten
geluidsberekeningen

Uit de bovenstaande figuur blijkt dat de geluidbelasting (het aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen) is voor de locatievarianten vergelijkbaar. Enkel de variant ZV wijkt gering af van

de overige varianten, niet door het totaal aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen, maar door het feit dat er relatief meer belaste bestemmingen in de lagere belastingcategorieën vallen. Voor alle locatievarianten wordt het effect als beperkt positief (+) beoordeeld doordat in de hogere geluidscategorieën het aantal geluidsgevoelige bestemmingen lager is dan in de autonome ontwikkeling.

Luchtkwaliteit

Voor alle wegen in het studiegebied zijn berekeningen met het CAR-II model (versie 5.0) uitgevoerd met als doel de luchtkwaliteit langs deze wegen te bepalen. In het onderzoek is getoetst aan het Besluit Luchtkwaliteit 2005. De belangrijkste resultaten zijn:

- § jaargemiddelde concentratie NO₂: uit de berekeningen blijkt dat er in het studiegebied geen overschrijding van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van NO₂ voorkomt;
- § jaargemiddelde concentratie PM₁₀: de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ wordt evenmin in het studiegebied overschreden;
- § 24-uursconcentratie PM₁₀: de 24-uursconcentratie van PM₁₀ wordt op geen enkele weg in het studiegebied vaker dan 35 maal overschreden.

Uit voorgaande mag geconcludeerd worden dat de ontwikkeling van woningbouw of werklokaties in Assen, niet in strijd is met het besluit luchtkwaliteit 2005.

Conclusie geluid en luchtkwaliteit

Tabel 3.12

Overzicht effectbeoordeling voor het aspect geluid en luchtkwaliteit

Criteria	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	N/W	
Geluid: Geschiktheid voor wonen	+ (o)	+(w)	+(w)	+	+	-
Geluid: Geschiktheid voor werken	+(w)	+(o)	+(o)	0	0	++
Luchtkwaliteit	0	0	0	0	0	0

* w= westelijke en o=oostelijke deel van de locatie

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

Ten aanzien van het aspect lucht kan geconcludeerd worden dat er geen onderscheidend vermogen is tussen de varianten/locaties. De effecten verschillen te gering van elkaar. Ook ten aanzien van geluidbelasting (het aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen) is voor de locatievarianten vergelijkbaar. Enkel de variant Zeijerveld wijkt gering af van de overige varianten, niet door het totaal aantal belaste geluidsgevoelige bestemmingen, maar door het feit dat er relatief meer belaste bestemmingen in de lagere belastingcategorieën vallen. Voor alle locatievarianten wordt het effect als beperkt positief (+) beoordeeld doordat in de hogere geluidscategorieën het aantal geluidsgevoelige bestemmingen lager is dan in de autonome ontwikkeling.

3.1.6

VOORZIENINGEN

Onderstaande is de effectbeschrijving opgenomen van de zes locaties, aangaande de effecten ten aanzien voorzieningen.

Meschenveld II

Via een fietsverbinding, een busverbinding en mogelijk een wegverbinding over het Noord Willemskanaal, kan aangesloten worden bij de winkelvoorzieningen in de naastgelegen woonwijk Marsdijk. Tevens zijn er mogelijkheden om in de toekomstige wijk Meschenveld een voorzieningencentrum te ontwikkelen in combinatie met voorzieningen voor het bedrijventerrein. (De mogelijkheden voor een nieuwe voorzieningen niveau zijn verkend door middel van een korte analyse, waarbij gekeken is naar het mogelijk aantal werknemers op het bedrijventerrein en het aantal inwoners van een nieuwe woonwijk.)

Rhee/Ubbena

In de directe omgeving is geen voorzieningenniveau aanwezig waarop de nieuwe ontwikkelingen aangesloten kunnen worden. Indien men een woonwijk met basisvoorzieningen wil realiseren zou er gekozen moeten worden voor het ontwikkelen van een complete nieuwe woonwijk met circa 4000 woningen.

Zeijerveld

In de directe omgeving is geen voorzieningenniveau aanwezig waarop de nieuwe ontwikkelingen aangesloten kunnen worden. Indien men een woonwijk met voorzieningen wil realiseren zou er gekozen moeten worden voor het ontwikkelen van een complete nieuwe woonwijk met volledig voorzieningenniveau (4000 basisvoorzieningen, 6 à 7000 woningen uitgebreid voorzieningenniveau).

Kloosterveen III Noord en West

In de woonwijk Kloosterveen is een winkelcentrum 'Kloosterveste' in ontwikkeling. Nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen kunnen aansluiten op dit voorzieningenniveau en zelfs het voorzieningenniveau versterken. In de nieuwe woongebieden zal aandacht besteed moeten worden aan auto en langzaam verkeer verbindingen met 'Kloosterveste'.

Kloosterveen III Zuid

In de woonwijk Kloosterveen is een winkelcentrum 'Kloosterveste' in ontwikkeling. Nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen kunnen aansluiten op dit voorzieningenniveau en zelfs het voorzieningenniveau versterken. In de nieuwe woongebieden zal aandacht besteed moeten worden aan auto en langzaam verkeer verbindingen met 'Kloosterveste'.

Assen-zuid

In de directe omgeving is geen voorzieningenniveau aanwezig waarop de nieuwe ontwikkelingen aangesloten kunnen worden. Aangezien het terrein hoofdzakelijk geschikt is voor bedrijven, is het de vraag of hier een voorzieningenniveau gewenst is. Mocht blijken dan dit toch gewenst is dan kunnen de mogelijkheden onderzocht worden (bijvoorbeeld in combinatie met een servicepunt).

Conclusie effecten voorzieningen

Tabel 3.13

Overzicht effectbeoordeling voor het aspect voorzieningen

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

criterium	MII	R/U	Z	KIII		A-Z
				ZU	N/W	
Nabijheid van voorzieningen	0	-	-	++	++	-

Voor ontwikkeling van woonlocaties in Rhee/Ubbena en Zeijerveld dienen extra voorzieningen te worden gerealiseerd, de bestaande voorzieningen zijn niet aanwezig in de nabijheid van het zoekgebied (-). Assen-zuid ligt ook niet in de nabijheid van bestaande voorzieningen, maar daarbij geldt de kanttekening dat dit voor ontwikkeling van bedrijventerrein minder relevant is. Meschenveld II ligt in de nabijheid van voorzieningen in Marsdijk, waarmee de beoordeling neutraal is (0). Voor Kloosterveen III geldt dat door de ontwikkeling van centrum Kloosterveste de beoordeling sterk positief is (++)

3.2

OVERZICHT EFFECTBEOORDELING

Tabel 3.14

Overzicht effectbeoordeling voor de 5 locaties:

MII: Meschenveld II

R/U: Rhee/Ubbena

Z: Zeyerveld

KIII: Kloosterveen III

Zu=zuid

N/W=Noord en West

A-Z: Assen-Zuid

		MII	R/U	Z	KIII		A-Z
					ZU	N-W	
Landschap	Compacte ontwikkeling	+	+	+	+	+	+
	Visuele impact	+	-	-	+	+	-
(Eco)hydrologie	Geschiktheid voor bebouwing	+	0	-	+	-	0
	Ecohydrologische relaties	+	0	0	0	0	0
Ecologie	Aantasting biotopen: verstoring en versnippering	0/-	-	-	0/-	-	0/-
Mobiliteit	Modal split (op wijkniveau)	0	-	-	0	0	0
	Verkeersveiligheid	0	0	0	0	0	n.v.t
	Aantakken op/versterken huidige infrastructuur	+	-	--	+	+	0**
	Bereikbaarheid openbaar vervoer	+*	0	-	+	+	+*
	Bereikbaarheid centrum per fiets	+	0	0	+	+	+
	Bereikbaarheid dagelijkse voorzieningen	+	-	-	++	++	n.v.t
Geluidshinder	Geschiktheid voor wonen	+(o) ⁺	+(w) ⁺	+(w) ⁺	+	+	-
	Geschiktheid voor werken	+(w) ⁺	+(o) ⁺	+(o) ⁺	0	0	++
	Luchtkwaliteit	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	Aansluiting op bestaand voorzieningen niveau	0	-	-	++	++	-
++ = sterk positief effect + = positief effect 0 = neutraal effect - = negatief effect -- = sterk negatief effect		* = ++ bij ontwikkelen extra station ** = ++ bij extra aansluitingen op A28 / N33 + w= westelijke en o=oostelijke deel van de locatie					

3.3

AFWEGING LOCATIEKEUZE OP BASIS VAN MILIEUASPECTEN

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft, in haar advies voor de richtlijnen voor het MER haar waardering uitgesproken voor de heldere wijze waarop de zes potentiële locaties (witte vlekken) zijn geselecteerd. Door de toegepaste lagenbenadering is er goed rekening gehouden met bodem en water, cultuurhistorie, landschap en ecologie, verkeer en vervoer, milieu en beleving. De Commissie vindt dat de witte vlekken in het MER als uitgangspunt kunnen dienen en dat in het MER volstaan kan worden met een korte samenvatting van de voor- en nadelen van de vijf potentiële uitbreidingslocaties³. In tabel 3.12 zijn de voor- en nadelen van de locaties beschreven in de vorm van een positieve of negatieve waardering op een aantal aspecten.

Selectie van prioritaire locaties

Op basis van tabel 3.12 valt op te maken dat de potentiële uitbreidingslocaties vooral verschillen op de criteria:

1. Visuele impact (landschap);
2. aantakken op/ versterken huidige infrastructuur (mobiliteit);
3. aansluiten op bestaand voorzieningenniveau (voorzieningen);

³ Dit standpunt is door het bevoegd gezag, de gemeenteraad van Assen, overgenomen in de richtlijnen voor dit MER.

4. geschiktheid voor bebouwing (hydrologie);
5. geschiktheid voor wonen of werken;
6. ecologie.

Het criterium geschiktheid voor bebouwing (4) heeft betrekking op de geschiktheid voor bebouwing vanuit het aspect water⁴. Een negatieve score betekent dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden zoals waterretentie, kruipruimteloos bouwen of ophoging en sluit bebouwing niet op voorhand uit. Om deze reden is dit criterium niet gebruikt voor de selectie van prioritaire uitbreidingslocaties.

Geschiktheid voor woningbouw of bedrijventerrein

Na de waardering van de potentiële uitbreidingslocaties is gekeken voor welke soort bebouwing de gebieden geschikt zijn. Hierbij speelt de geluidssituatie een belangrijke rol.

De locatie Kloosterveen III Noord en West ligt deels in een rustig gebied in de nabijheid van het Fochteloërveen. Deze locatie is, vanuit de geluidssituatie, bij uitstek geschikt voor woningbouw, maar niet voor bedrijventerrein, omdat hierdoor de geluidssituatie in de omringende natuur en in geplande woonwijk Kloosterveen wordt verstoord.

De locaties Messchenveld II, Rhee/Ubbena en Zeijerveld liggen langs de A28. De zone langs de snelweg leent zich, vanuit de geluidssituatie, voor bedrijfsterrein. De zone die op grotere afstand van de A28 ligt, is geschikt voor woningbouw. Assen-zuid is vanwege het geluid afkomstig van de A28, N33, de spoorweg en het TT-circuit alleen geschikt als bedrijventerrein.

Niet te ontwikkelen locaties tot 2020

LOCATIES RHEE/UBBENA EN
ZEIJERVELD VOORLOPIG
NIET ONTWIKKELEN

De locaties Rhee/Ubbena, Zeijerveld en Assen Zuid scoren relatief slecht op hun invloed op de visuele impact vanuit het landschap (1), aantakken op/ versterken huidige infrastructuur (2) en aansluiten op het bestaande voorzieningenniveau (3). Daarnaast scoort Rhee/Ubbena relatief slecht op de invloed op ecohydrologische relaties en zijn Zeijerveld en Kloosterveen III Noord en Zuid vanuit hydrologie minder geschikt voor bebouwing. Daarmee scoren beide locaties relatief het slechtst. Dit vormt een reden om deze locaties niet als eerste te ontwikkelen voor de stedelijke uitbreiding van Assen. Dit impliceert dat de locaties Messchenveld II, Kloosterveen III Noord en West, Kloosterveen III Zuid en Assen-Zuid als eerste gebruikt worden voor de uitbreiding van Assen, hetgeen overeenkomt met de resultaten van het interactieve proces (sessies, enquête, internetspel) dat in november 2003 is doorlopen. Daarbij is de voorkeur uitgesproken om de overige deelgebieden in de stadsrand, het Zeijerveld en Rhee/Ubbena, voor de periode tot 2020 in huidige stand te houden of te ontwikkelen voor groene functies (natuur, recreatie, landbouw).

De locatie Kloosterveen III Noord en West kent een knelpunt aangaande de hoge grondwaterstand, waardoor de waterberging in het gebied aandacht behoeft. Dit aspect is niet opgenomen in de Startnotitie, maar uit voortschrijdend inzicht en nader overleg met waterbeheerders is het als aandachtspunt naar voren gekomen. Dit maakt deze locatie minder geschikt voor bebouwing. Daarnaast is deze locatie (tijdelijk) foerageergebied voor ganzen en zwanen. Bij de ontwikkeling van deze locatie is nader onderzoek nodig. Na opstelling van het totale beheersplan Fochteloërveen zullen deze onzekerheden weggenomen (kunnen) zijn. Hiermee kan het noordelijke en westelijke deel van deze locatie niet meteen als bestemming worden aangewezen. En wordt vanuit milieuoogpunt daarmee, net als Rhee/Ubbena en Zeijerveld, niet als prioritaire locatie aangewezen.

⁴ ++ = Duurzaam bouwen met afkoppelen en infiltreren van water, + = duurzaam bouwen, 0 = duurzaam bouwen met beperkte drooglegging, - = minder geschikt, bebouwing alleen mogelijk met aanvullende maatregelen (retentie, kruipruimteloos bouwen, ophoging).

De locaties Kloosterveen III zuid en Messchenveld II worden beiden als positiever beoordeeld in de effectbeoordeling.

Assen-Zuid is een hele nieuwe locatie die ten opzichte van de locaties Kloosterveen III Zuid en Messchenveld II negatiever scoort op de criteria “visuele impact”, “Aantakken op/versterken infrastructuur”, en “Aansluiting op het bestaande voorzieningenniveau”. Ook de score op “Geschiktheid voor bebouwing “ is minder dan in Messchenveld II en Kloosterveen III zuid. Daarnaast is Assen-Zuid vanwege de geluidssituatie (A28/N33, TT-circuit) ongeschikt voor woningbouw. Over het geheel genomen scoort de locatie Assen-Zuid beter dan de locaties Rhee/Ubbena en Zeijerveld. Zeker als ervan uitgegaan wordt dat Assen-Zuid als werklocatie wordt ontwikkeld, waarmee de negatieve scores voor “geschiktheid voor wonen” en “aansluiting bestaand voorzieningenniveau woonlocatie” niet meer relevant zijn.

De locaties Messchenveld II en Kloosterveen III zijn aangewezen als grootstedelijke uitleglocatie, waarin de opgave voor 2240 (tabel 2.1) woningen gerealiseerd kan worden. De prioritaire locaties voor de 70 ha bedrijventerreinen (tabel 2.2) zijn Messchenveld II en Assen-Zuid.

3.3.1

VOLGORDE ONTWIKKELING LOCATIES TOT 2020

PRIORITEIT VOOR:

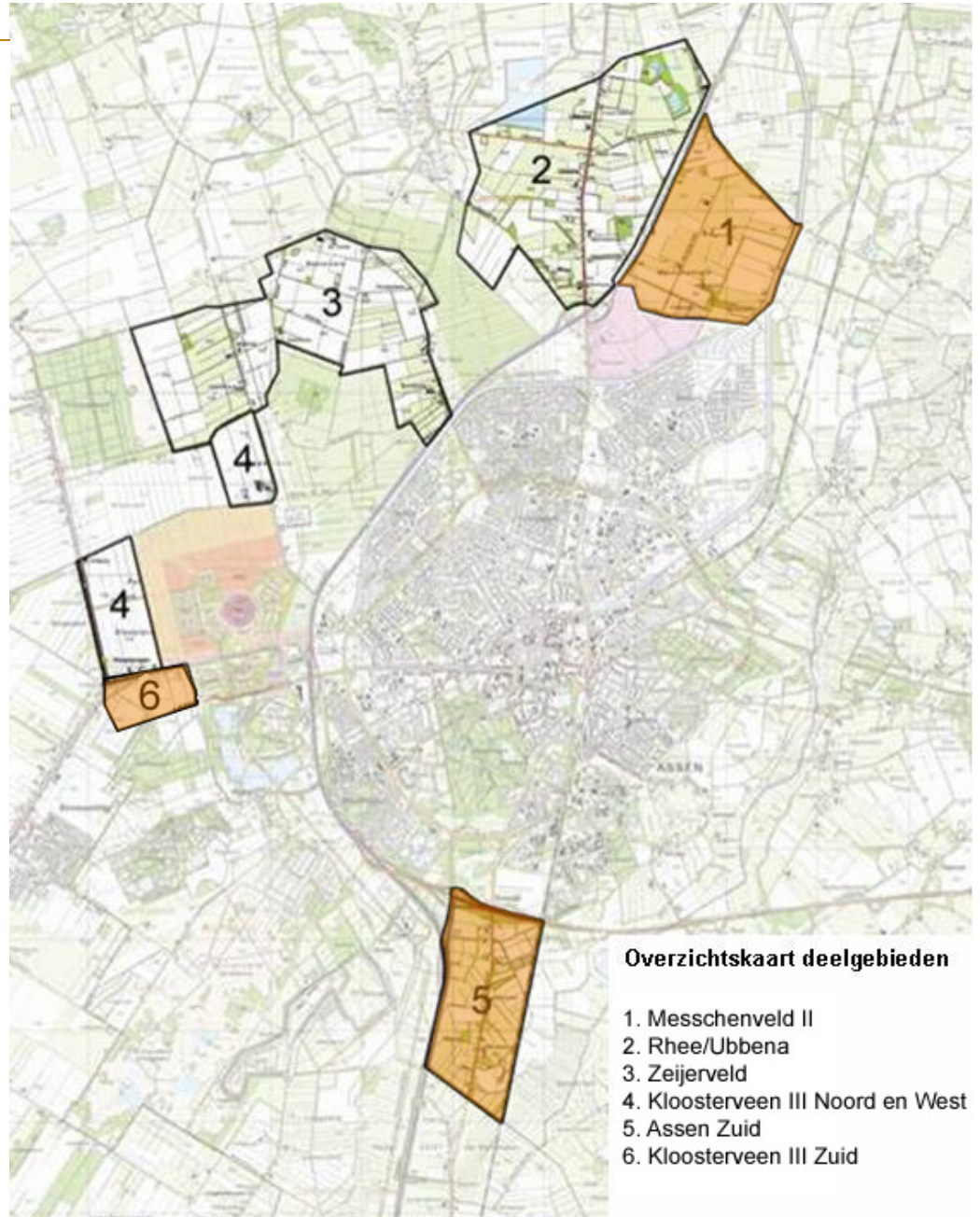
- 1: MESSCHENVELD II
- 2: KLOOSTERVEEN III ZUID
- VOOR WONINGBOUW
- 3: ASSEN-ZUID VOOR
- BEDRIJVENTERREIN

Op basis van bovenstaande analyse kan geconcludeerd worden dat de locaties Messchenveld II en Kloosterveen III Zuid een nadere prioriteit toegekend krijgen. Locatie Messchenveld II krijgt daarbij prioriteit en zal vanuit milieuoogpunt het best als eerste ontwikkeld kunnen worden. De uitbreidingslocatie Messchenveld II sluit aan bij het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein en is geschikt voor woningen en bedrijven en kan voorzien in een belangrijk deel van de verstedelijkingsopgave tot 2020. Kloosterveen III Zuid kan aansluitend of wellicht parallel ontwikkeld worden, waarmee de beoogde opgave voor woningbouw in uitleggebieden tot 2020 geheel kan worden gerealiseerd. Als derde prioritaire locatie wordt vanuit milieuoogpunt de locatie Assen-Zuid aangewezen, met daarbij de aantekening dat het dan gaat om enkel het ontwikkelen van een werklocatie. De locaties Messchenveld II en Assen-Zuid samen kunnen voorzien in de totale voorgenomen opgave werkgebied in de uitleg tot 2020.

In de onderstaande afbeelding zijn de drie prioritaire locaties weergegeven.

Afbeelding 2.5

Overzicht van de 3 prioritaire locaties: Messchenveld II, Kloosterveen III Zuid en Assen-Zuid

HOOFDSTUK

4

Beleid en leemten in kennis

4.1

ALGEMEEN

Naast de ontwikkelingen in de stadsrandzone waarvoor dit MER opgesteld is, zijn er andere relevante projecten en studies en beleidsontwikkelingen die op dit moment spelen in het studiegebied. In deze paragraaf worden de meest relevante benoemd. In tabel 4.13 is per thema een beschrijving gegeven van de inhoud van relevant beleid en daarbij de gevolgen van dat beleid voor het Plan-m.e.r. stadsrand Assen.

Recente ontwikkelingen

- § In de stadsrand van Assen is recent een aantal nieuwe ontwikkelingen gestart of in voorbereiding. Bij het opstellen van het structuurplan, die ten grondslag ligt aan het Structuurplan waaraan dit MER is gekoppeld, is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:
- § Ten zuiden van de autosnelwegaansluiting Assen-Noord zijn de bedrijventerreinen Peelerpark en Messchenveld II in ontwikkeling. Deze zijn deels gerealiseerd en deels in de bouwfase.
- § De hoofdweg vanaf deze aansluiting richting het centrum van Assen, wegvak Peelo, is momenteel gereconstrueerd. De bedrijventerreinen Peelerpark en Messchenveld I worden ontsloten via het wegvak Peelo.
- § Ten behoeve van de woonwijk Kloosterveen is een tweede ontsluitingsweg aangelegd bij de Asserwijk. Het centrumgebied (Kloosterveeste) wordt gerealiseerd. Fase I van de locatie Kloosterveen is bijna afgerond. Voor Fase II (schil om Kloosterveen 1) is een globaal bestemmingsplan onherroepelijk. Verschillende uitwerkingsplannen zijn in procedure.
- § Ter hoogte van het Tonckensbos, aansluitend op Kloosterveen is een nieuw landgoed gerealiseerd (gemeente Noordenveld).
- § Ten zuiden van de Drentse Hoofdvaart is een herinrichtingsplan opgesteld voor het recreatiegebied Baggelhuizen.
In het zuiden worden het militaire oefenterrein (EOT) 'De Haar' en het circuit van Drenthe verder ontwikkeld.
- § In Assen-zuid speelt de verdubbeling van de N33. Voor de verknoping van de A28 wordt een verkorte tracé/mer-procedure doorlopen. De planning is om de verknoping in 2011-2014 te realiseren.

Ruimtelijke plannen en visies

Naast deze concrete planontwikkelingen in het gebied is tijdens het opstellen van het structuurplan rekening gehouden met een aantal andere plannen en beleidsvisies:

- § De strategische visie “Assen Koerst”. Deze geeft denklijnen voor de stedelijke ontwikkeling van Assen tot 2020.
- § De Regiovisie. Deze geeft richtingen aan voor de ontwikkeling van het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen. Tevens geeft deze taakstellingen ten aanzien van aantallen woningen en hectares bedrijventerrein.
- § Het Woonplan Assen. Deze geeft inzicht in de gewenste woonmilieus.
- § Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers-Plan (GVVP).
- § Het Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan (TROP). In dit plan wordt een aantal duidelijke voorzetten gegeven voor de westelijke stadsrandzone.

Beleid

Op nationaal niveau is een groot aantal beleidskaders van belang. Hierbij kan gedacht worden aan nota’s voor de ruimtelijke ordening, het milieubeleidsplan, de nota waterhuishouding, verkeers- en vervoersplannen en diverse structuurschema’s. Dit nationale beleidskader heeft haar doorwerking in het Provinciaal Omgevingsplan (POP), dat in juli 2004 is herzien. Het POP II heeft de wettelijke en bestuurlijk-juridische status overgenomen van het streekplan, het waterhuishoudingplan, het milieubeleidsplan en het provinciaal verkeers- en vervoersplan. Daarnaast omvat het POP II de strategische en omgevingsaspecten uit een groot aantal provinciale nota’s en beleidsplannen. Het POP is daarmee een afgewogen en richtinggevend beleidskader. Tot slot zijn er op regionaal en lokaal niveau het bereikbaarheids convenant tussen de gemeente en de provincie, de milieuvisie en bestaande bestemmingsplannen. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op relevante beleidsstukken.

In de navolgende tabel wordt per thema het relevante beleid en daarbij de gevolgen van dit beleid voor het MER stadsrand Assen weergegeven.

Tabel 4.15

Samenvattende tabel van relevant beleid

Aspect	Titel	Inhoud	Doorwerking
Bodem en water	Europese Kaderrichtlijn Water (2000)	Biedt het instrumentarium om oppervlaktewater en grondwater zowel kwantitatief en kwalitatief te verbeteren	Geen extra belasting oppervlaktewaterkwaliteit
			Geen verdrogende invloed op omgeving
			Geen verhoogde kans op overstromingen
	Nationaal bestuursakkoord Water (2003)	In het NBW leggen overheden vast op welke wijze, met welke middelen en planning de wateropgave wordt aangepakt	Meervoudig ruimtegebruik als uitgangspunt
			Berging vooral combineren met natuur, in grote projecten met wonen, werken en recreatie
Waterbeleid 21 ^e eeuw (2004)	Advies van de commissie Waterbeheer 21 eeuw: meer ruimte voor water	Hermeandering van laaglandbeken	
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Bestuurlijke notitie Watertoets (2001)	Waarborgen van aandacht voor waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten	Maatregelen moeten een blijvende werking hebben
			Waterproblemen niet afwentelen (vasthouden, bergen, afvoeren)
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Monumentenwet (1998)	Bescherming van zaken en terreinen die als monument zijn aangewezen	Uitvoeren van een watertoets
			Vergunning benodigd voor wijziging, afbraak en verwijdering van monumenten
			Verplicht archeologisch vooronderzoek bij m.e.r.-procedure

Aspect	Titel	Inhoud	Doorwerking
Natuur	Nota Belvédère (1999)	Biedt het instrumentarium om cultuurhistorie bij planvorming te betrekken	In het Belvédèregebied Drentse Aa geldt het principe 'behoud door ontwikkeling'
	Natura 2000 (2000)	Bescherming van planten, dieren en leefgebieden	In de Vogelrichtlijngebieden Fochteloërveen en Witterveld geldt het 'nee, tenzij'-principe
			In de Vogelrichtlijngebieden Fochteloërveen en Witterveld geldt het compensatiebeginsel
	Natuurbeschermingswet (2005)	Bescherming van gebieden op nationaal en provinciaal niveau	Alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden vallen onder de bescherming van deze wet
Flora- en faunawet (2002)	Bescherming van plant- en diersoorten	Ontheffing benodigd voor het doden, vangen of opzettelijk verontrusten van beschermde soorten	
Woon- en leefmilieu	Europese Richtlijn voor de Evaluatie en Beheersing van Omgevingslawaai (2002)	Kader voor een gemeenschappelijke Europese aanpak van omgevingslawaai	Omgevingslawaai voorkomen, beperken en handhaven waar het kan
	Europese Richtlijn Luchtkwaliteit (2001)	Kader voor een gemeenschappelijke Europese strategie voor luchtkwaliteit	Zie Besluit Luchtkwaliteit
	Nota Mensen, wensen, wonen (2000)	Nationale visie op het wonen in de 21 ^e eeuw	Kwaliteit van wonen in steden vergroten
			Meer ruimte voor 'groene' woonwensen
			Kansen scheppen voor mensen in kwetsbare posities
	Nationaal Milieubeleidsplan 4 (2001)	Nationaal milieubeleid tot 2030	Duurzame energiehuishouding, gebruik en landbouw Beleidsvernieuwing voor stoffen, externe veiligheid milieu en gezondheid
	Besluit externe veiligheid inrichtingen (2004)	Veiligheidsnormen voor inrichtingen (zoals chemische fabrieken en tankstations)	Grenswaarde individueel risico bij kwetsbare objecten is 10 ⁶ Acceptatie groepsrisico dient gemotiveerd te worden
	Nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (inclusief Circulaire) (1996)	Nationaal beleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen	Grenswaarde individueel risico bij kwetsbare objecten is 10 ⁶
	Wet Luchtkwaliteit (2008)	Grenswaarden voor luchtkwaliteit	Maatregelen treffen indien grenswaarden zijn, of naar verwachting worden overschreden
	Wet vervoer gevaarlijke stoffen (1995)	Kaderwet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen	Afweging veiligheidsbelang motiveren
Wet geluidhinder (1979)	Geluidsnormen voor industrie, wegverkeer, railverkeer en luchtvaart	Voorkeursgrenswaarde bij industrie en wegverkeer van 50 dB(A) Ontheffing benodigd voor toestaan van hogere belasting	

Aspect	Titel	Inhoud	Doorwerking	
	Beleidsnota Wonen Drenthe (2001)	Actualisatie woonbeleid zoals aangegeven in het eerste POP Drenthe	Voor 2000 – 2009 is voor Assen een woningbouwbehoefte berekend van 5.120 woningen Voor 2010 – 2014 is dit 2.350 woningen Duurzame woonkwaliteit	
	Gemeentelijk woonplan: Groeien met kwaliteit (2004)	Maatregelen en instrumenten voor voldoende, goede en betaalbare woningen	Nieuwbouw van betaalbare koopwoningen voor starters Nieuwbouw van duurdere koopwoningen voor gezinnen met kinderen Toevoegen betaalbare huurwoningen voor lage inkomensgroepen	
	Milieuvisie “ Milieu op koers”, gemeente Assen (2004)	Doelstellingen gemeente Assen op het gebied van milieu en wijze waarop zij deze willen bereiken	Duurzame ontwikkeling van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen Groei van Assen mag geen negatieve invloed op de veiligheid hebben Groen in en om de stad behouden en versterken	
	Mobiliteit	Nota Mobiliteit IV (2006)	Visie op het nationale verkeers- en vervoersbeleid tot 2020	Verbetering bereikbaarheid stedelijk netwerk Groningen – Assen
				Betere benutting hoofdwegenet
				Bundeling van infrastructuur
				Hoogfrequent lijngebonden OV
	Ruimtelijke functies	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (strategienota 2005)	Hoofdlijnen van het gemeentelijk verkeersbeleid en verkeersstructuren tot 2020	Verbeteren bereikbaarheid en leefbaarheid van Assen
		Nota Ruimte (2004)	Kabinetvisie op de ruimtelijke ordening in Nederland en de belangrijkste doelstellingen	Bundeling van economie, infrastructuur en verstedelijking in het stedelijk netwerk Groningen – Assen Het principe ‘behoud door ontwikkeling’ geldt in het nationale landschap Drentse Aa
Provinciaal Omgevingsplan Drenthe (2004)		Beleidskader voor het totale omgevingsbeleid in de provincie Drenthe	Diverse ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, infrastructuur, natuur en recreatie	
Regiovisie Groningen Assen		Afspraken tussen provincies en gemeenten over waar welke ontwikkelingen plaats mogen vinden	Tot 2020 moeten in Assen 6800 woningen worden gebouwd Tot 2020 moet in Assen 140 ha bedrijventerrein worden ontwikkeld	
Structuurvisie Assen-Noord (1998)		Ruimtelijke visie voor het gebied Assen-Noord	Ontwikkeling bedrijventerrein Messchenveld I Optie voor woningbouw bij Rhee op de lange termijn	
Bestemmingsplannen		Vastlegging van gebiedsfuncties en kwaliteiten	Inpassing van de aanwezige kwaliteiten	

4.2 LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE

4.2.1 LEEMTEN IN KENNIS

Leemten in kennis ontstaan deels door het ontbreken van kennis en/of informatie op een bepaald gebied, maar voor het grootste deel door onzekerheid over ontwikkelingen in de toekomst. Het doel van de beschrijving van de leemten in kennis is om besluitvormers een indicatie te geven van de volledigheid van de informatie op basis waarvan zij een besluit gaan nemen.

In algemene zin kan worden gesteld dat er geen ernstige leemten in kennis geconstateerd zijn in het kader van deze studie.

De leemten in kennis staan een oordeel over de positieve of negatieve effecten van de alternatieven niet in de weg. Wel is het van belang om de geconstateerde leemten in kennis in de vervolgfase van dit project opnieuw in beschouwing te nemen. Daarnaast dient in het evaluatieprogramma rekening te worden gehouden met de leemten (zie paragraaf 7.2).

Oorzaken leemten in kennis en informatie

Tijdens het opstellen van deze MER is een aantal leemten in kennis en informatie geconstateerd. Hiervoor zijn de volgende algemene redenen aan te voeren:

- § Modellen. Modellen zijn een stilering van de werkelijkheid. Met andere woorden: een model kan nooit de werkelijkheid volledig weergeven. Belangrijk voor de betrouwbaarheid van modellen is welke basisinformatie, uitgangspunten en aannamen zijn gehanteerd. Deze zijn voor de alternatieven gelijk gehanteerd, waardoor de vergelijkbaarheid van de alternatieven is gewaarborgd.
- § Ontbrekende informatie. Informatie kan tijdens het opstellen van het MER ontbreken doordat onderzoeken onafgerond zijn. Voor sommige onderzoeken is langere looptijd nodig, waardoor resultaten pas op langere termijn beschikbaar zijn. Tot slot kunnen er op diverse onderdelen informatie ontbreken die in dit stadium nog niet wordt onderzocht.
- § Uit de natuurscan is naar voren gekomen dat niet van alle locaties goede en recente verspreidingsgegevens voorhanden zijn. Voor alle prioritaire locaties geldt, in meer of mindere mate, een leemte in kennis met betrekking tot vogels, zoogdieren, planten en amfibieën (Gezien de biotoopeisen wordt verwacht dat reptielen alleen voorkomen in een natuurlijke omgeving, zoals heideterreinen). Dit betekent dat voor de ontbrekende of verouderde gegevens met behulp van een gericht veldonderzoek of literatuuronderzoek bepaald moet worden welke soorten in een gebied voor (zouden kunnen) komen. Voorafgaand aan de uitvoering van stedenbouwkundige projecten op de prioritaire locaties (vervolgfase) moet het volgende, als aanvulling op de natuurscan, zijn onderzocht:
  - § Welke beschermde dier- en plantensoorten komen in het plangebied voor?
  - § Dreigen door de voorgenomen ingrepen voor deze soorten verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te worden overtreden?
  - § Kunnen de werkzaamheden zo worden uitgevoerd dat dit niet of minder het geval is?

Uit de natuurscan blijkt wel dat indien, in de prioritaire locaties, buiten de natuurgebied(jes)/terreinen gewerkt wordt er vrijwel geen bezwaren zijn vanuit de Flora- en faunawet, mits in de plannen rekening wordt gehouden met beschermde soorten in sloten, schrale bermen, taluds van spoorbanen en oudere bomen. De natuurgebieden zijn opgenomen in de Groene Mal en zullen bij nieuwe ontwikkelingen gehandhaafd blijven.

4.2.2

EVALUATIE

Op grond van de Wet milieubeheer bestaat binnen de m.e.r.-procedure een verplichting tot het opstellen en uitvoeren van een evaluatieprogramma. Een evaluatieprogramma wordt gelijktijdig met het m.e.r.-plichtige besluit vastgesteld.

In het MER zijn voorspellingen gedaan over de ontwikkeling en de (milieu)effecten. Doel van het evaluatieprogramma is om te bezien of de werkelijke ontwikkeling en de daarmee samenhangende (milieu)effecten overeenkomen met de effecten zoals die in het MER zijn voorspeld.

Functies van de evaluatie

De m.e.r.-evaluatie is een vorm van evaluatie achteraf en heeft de volgende functies:

- § De correctiefunctie: toetsing van voorspelde effecten in het MER Uitbreiding stadsrand Assen aan de daadwerkelijk optredende effecten na realisatie van de voorgenomen activiteit in het studiegebied. Tevens wordt de effectiviteit van mitigerende en compenserende maatregelen getoetst en waar nodig verbeterd door het treffen van aanvullende maatregelen.
- § De kennis- en leerfunctie: voortgaande studie naar leemten in kennis en leerpunten gebruiken in volgende stadia en bij soortgelijke projecten.
- § De communicatiefunctie: rapportage en presentatie van de bevindingen aan betrokkenen.

Bij evaluatie spelen de daadwerkelijke effecten tijdens of na realisatie van de activiteit een rol evenals de bij het besluit aangenomen en in het MER voorspelde effecten. In het besluit gekoppeld aan dit MER, de vaststelling van het Structuurplan, zijn geen concrete ontwikkelingen opgenomen. Die worden in een later stadium in besluit-MER niveau gekoppeld aan bestemmingsplannen. Op dat moment is meer duidelijkheid over exacte invulling en zal een concreet evaluatieplan opgesteld moeten worden.

BIJLAGE 1

Verklarende woordenlijst

Begrippen	
Alternatief	Eén van de mogelijke oplossingen voor realisatie van de uitbreiding in de stadsrand van Assen
Autonome ontwikkeling	Op zichzelf staande ontwikkeling, die optreedt zonder dat één van de varianten wordt uitgevoerd.
Bevoegd gezag	De overheidsinstantie die bevoegd is het m.e.r.-plichtige besluit te nemen en die de m.e.r.-procedure organiseert. In dit project de gemeenteraad van de gemeente Assen.
Commissie m.e.r.	Onafhankelijke commissie die het bevoegd gezag adviseert over de richtlijnen voor de inhoud van het MER en de kwaliteit van het MER.
Compenserende maatregel	Maatregel waarbij in ruil voor het aanbrengen van milieuschade op de ene plaats vervangende waarden elders worden gecreëerd.
Contour	Een lijn getrokken door een aantal punten van gelijke (geluid)belasting. Door contouren te berekenen, is het mogelijk het gebied vast te stellen dat een bepaalde (geluid)belasting ondervindt.
Geluidhinder	Gevaar, schade of hinder als gevolg van geluid.
Geluidbelasting in dB(A)	De geluidsbelasting (B) is de etmaalwaarde van het equivalente geluidsniveau op een bepaalde plaats afkomstig van bepaalde geluidsbronnen.
Ingreep	Afzonderlijke milieubeïnvloeding die teweeggebracht kan worden door een (m.e.r.-plichtige) activiteit.
Initiatiefnemer	Diegene(n) die de m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval de gemeente Assen.
Landschap	De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna alsmede de wisselwerking met de mens.
m.e.r.	Milieueffectrapportage (de procedure).
MER	Milieueffectrapport; openbaar rapport waarin van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen varianten de te verwachten gevolgen op het milieu in hun onderlinge samenhang worden beschreven op systematische en zo objectief mogelijke wijze. Het wordt opgesteld ten behoeve van een of meer besluiten die over de betreffende activiteit genomen moeten worden.
Mitigerende maatregel	Maatregel om de nadelige gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu te voorkomen of te beperken.
MTR	Maximaal toelaatbaar risico: Voor een groot aantal stoffen zijn MTR-waarden vastgesteld. Deze vormen de kwaliteitsnormen van (oppervlakte) water.
Nulalternatief	Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijvingen van alle alternatieven en varianten.
Permanente effecten	Effecten van de ingreep, die optreden zolang het voorgenomen variant aanwezig is.
Referentie	Vergelijking(smaatstaf). Zie ook nulalternatief
Standplaatsfactoren	Voorwaarde van een gebied voor de aanwezigheid van specifieke flora en fauna
Studiegebied	Gebied waar relevante effecten op kunnen treden veroorzaakt door de ingreep.
Tijdelijke effecten	Het begrip wordt in dit verband gebruikt voor effecten die optreden bij de aanleg van de voorgenomen activiteit.
Wgh.	Wet geluidhinder

BIJLAGE 2

Referenties

Naar de volgende bronnen wordt verwezen in het MER:

1. Startnotitie MER stadsrandzone Assen (mei 2004)
2. Richtlijnen MER stadsrandzone Assen (2004)
3. Structuurvisie stadsrandzone Assen, Kortetermijnvisie (concept, 2004)
4. Structuurvisie stadsrandzone Assen, Langetermijnvisie (concept, 2004)
5. Regiovisie Groningen-Assen (2003)
6. Assen Koerst, strategische visie (2005)
7. Woonplan Assen, groeien met kwaliteit (2004)
8. Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (2005)
9. Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan (2005)
10. Provinciaal Omgevingsplan II (2004)
11. Gebiedsanalyse ruilverkaveling Laaghalen (1998)
12. Structuurplan Messchenveld II (1999)
13. Natuurscan stadsrandzone Assen (juni 2004)
14. Peilbuizen onderzoek (2005)
15. Passende beoordeling Assen West (2005)

Een samenvatting van alle relevante beleidsdocumenten staan vermeld in hoofdstuk 4.

BIJLAGE 3

Kaarten

1. Knelpuntenkaart
2. Waterkansenkaart